

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ



3'üncü Toplantı

23 Ekim 2019 Çarşamba



(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Suriye konusunda Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan mutabakata ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun önümüzdeki dönemde gerçekleştireceği bazı etkinliklere ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin (2/2217) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen "siyasi büyükelçi atamaları" ifadesine ilişkin açıklaması

5.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, UNESCO Genel Kurul Başkanlığına UNESCO Daimî Temsilcisi Büyükelçi Ahmet Altay Cengizer'in seçildiğine ilişkin açıklaması

6.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun 27'nci Dönem performansına ilişkin açıklaması

III.- SEÇİMLER

1.- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonuna üye seçimi

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un, Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın yaptığı açıklamadaki söylediklerine katılmadığına ilişkin açıklaması

3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da Dışişleri Bakanlığı ofisi açılmasının sebebini Dışişleri Bakan Yardımcısından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

4.- Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin konuşma tarzının Komisyon ortamına uymadığına ilişkin açıklaması

5.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın yaptığı açıklamasındaki kendisiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, yapıcı bir muhalefet yaptıklarına ilişkin açıklaması

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217)

2.- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020)

3.- Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057)

5.- İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539)

8.- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun

Bulunduğu Dair Kanun Teklifi (2/2224)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1533)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223)



DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

3'üncü Toplantı

23 Ekim 2019 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışişleri Komisyonu saat 11.00'de açıldı.

Komisyon Başkanı Volkan Bozkır,

Suriye konusunda Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan mutabakata,

Komisyonun önümüzdeki dönemde gerçekleştireceği bazı etkinliklere,

Komisyonun bugünkü gündemine,

İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin (2/2217) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki büyükelçi atamalarıyla ilgili ifadelerine,

UNESCO Genel Kurul Başkanlığına UNESCO Daimi Temsilcisi Büyükelçi Altay Cengizer'in seçildiğine,

Komisyonun 27'nci Dönem performansına,

İlişkin açıklamalarda bulundu.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Alt Komisyonuna CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in yerine Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç seçildi.

İstanbul Milletvekili Yunus Emre,

Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın yaptığı açıklamasındaki kendisiyle ilgili ifadelerine;

Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç, Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın yaptığı açıklamadaki söylediklerine katılmadığına,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur,

Hatay'da Dışişleri Bakanlığı ofisi açılmasının sebebini Dışişleri Bakan Yardımcısından öğrenmek istediğine,

Yapıcı bir muhalefet yaptıklarına;

Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin konuşma tarzının Komisyon ortamına uymadığına,
İlişkin açıklamada bulundu.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217),

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020),

Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057),

İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539),

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1533),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223),

Görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 13.11'de toplantıya son verildi.



23 Ekim 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YILDIZ (Denizli)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır.

Dışişleri Komisyonunun 27’nci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılıının 3’üncü toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır’ın, Suriye konusunda Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan mutabakata ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Gündemimize geçmeden önce, bölgemizde son dönemde meydana gelen çok önemli gelişmelerle ilgili bazı hususları, görüşlerimi beyan etmek istiyorum.

Barış Pınarı Harekâtı’nın başlaması sonrasında, yaklaşık beş gün içinde gerçekten önemli ve tarihî nitelikte iki mutabakat sağlandı. Ankara’da Amerika Birleşik Devletleri’yle varılan mutabakatta yer alan yüz yirmi saat dün akşam sona erdi. Ayrıca Sayın Cumhurbaşkanımızın dün Soçi’de Rusya Devlet Başkanı Putin’le gerçekleştirdiği görüşme sonrasında varılan mutabakatla da bugün saat 12.00’de başlayacak ve yüz elli saat içerisinde ülkemizin güneyinde bir terör koridoru oluşturma gayretlerinin sona erdirilmesi ve bu bölgenin tamamının PYD-YPG teröristlerinden temizlenmesi kararlaştırıldı.

Millî Savunma Bakanlığımız tarafından bu sabah yapılan açıklamayla, mevcut harekât alanı dışında bu aşamada yeni bir harekât icra edilmesine gerek kalmadığı bildirildi. Terör unsurlarının hareketleri tabiatıyla takip edilecektir ancak bu harekât sırasında tabiatıyla şehit düşen askerlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, gazilerimize de şifa temenni ediyorum. Bu şekilde ülkemizde misafir etmekte olduğumuz Suriyeli kardeşlerimizin de gönüllü ve güvenli bir şekilde evlerine ve topraklarına dönmesi mümkün hâle gelecektir.

Bu sonuç gerçekten ülkemiz bakımından çok önemlidir ve uzun zamandan beri ülkemizde çok sayıda can kaybına neden olan terör saldırıları ve ülkemizde kurulmak istenilen bir kanton düzenine karşı teröristlerin bazı kasabalarımızda ve illerimizde gerçekleştirdiği terör operasyonlarına karşı yapılan büyük operasyonların sonucu da bu şekilde burada nihayete erdirilmiş oluyor. İnşallah bundan sonra ülkemizin içinde veyahut da komşu bölgelerinde hiçbir zaman terörist ve terör faaliyeti görmediğimiz bir döneme geçmeyi içtenlikle arzu ediyoruz.

Bu sonuca ulaşılmasını mümkün kılan başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere tüm emeği geçenlere ve bu arada böyle önemli, ülkemiz için gerçekten önemli bir davada parti farklılığı göstermeksizin devletimizin yanında yer alan tüm Meclisimizde görevli partilere de içtenlikle teşekkür etmeyi bir borç biliyorum ve bundan sonraki maddeye geçmek istiyorum.

2.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır’ın, Komisyonun önümüzdeki dönemde gerçekleştireceği bazı etkinliklere ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sizlerle Dışişleri Komisyonumuzun önümüzdeki dönemde gerçekleştireceği bazı etkinlikler hakkında bilgi paylaşacağım. Bu akşam ve yarın Sırbistan Parlamentosu Dışişleri Komisyonu misafirimiz olacak. Profesör Obradovic Başkanlığındaki Sırbistan Parlamentosu heyetiyle yarın hem görüşmeler gerçekleştireceğiz hem de çeşitli üst düzey kabuller olacak.

16-17 Kasım'da Hırvatistan Parlamentosu Dışişleri Komisyonunu ağırlayacağız.

Kasım ayında Komisyonumuzun benim başkanlığında bir heyetle Arnavutluk ziyareti de olacak.

Ayrıca 27-29 Kasım tarihlerinde de Sofya'da ilk kez gerçekleştirilecek olan Türkiye-Bulgaristan-Romanya üçlü Dışişleri Komisyonu toplantısına katılacağız.

III.- SEÇİMLER

1.- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonuna üye seçimi

BAŞKAN - Bir hususu şimdi bilginize sunup oylama yapacağım.

Komisyonumuzun uhdesinde iki hafta önce kurulan ve üyeleri geçtiğimiz hafta belli olup burada oylanarak faaliyetlerine başlayan Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Alt Komisyonunda Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer'in yerine Ankara Milletvekili Sayın Ahmet Haluk Koç aday olarak gösterilmiştir. Bu değişikliği oylarınıza sunup gerçekleştirilmesini sağlayacağım.

Bu değişikliği kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Koç'a yeni görevinde de hayırlı olsun temennilerimizi iletiyoruz.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Yeni haberim oldu.

BAŞKAN – Bu önemli görevler böyle sonradan öğreniliyor.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Şimdi izninle gündemimize geçmek istiyorum.

Bugün 10 uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz. Gündemimizin ilk sırasında ülkemiz ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1 yer almaktadır.

2'nci sırada Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

3'üncü olarak Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ni görüşmeyi planlıyoruz.

Gündemimizin 4'üncü sırasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Gündemimizin 5'inci sırasında İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi yer almaktadır.

Gündemin 6'ncı sırasında ülkemiz ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunuyor.

7'nci olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ni görüşmeyi planlıyoruz.

Gündemimizin 8'inci sırasında Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5, 4, 1, 10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi yer almaktadır.

9'uncu olarak ülkemiz ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin görüşülmesi planlanmaktadır.

10'uncu ve son sırada ise Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi yer almaktadır.

Basın mensuplarına teşekkür ediyorum.

Bundan sonraki bölüme geçiyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

*1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217)**

BAŞKAN - Gündemimizin 1'inci maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/2217) esas numaralı Kanun Teklifi, 15 Ağustos 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 7 Ekim 2019 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

İlk sözü Dışişleri Bakan Yardımcısı Sayın Yavuz Selim Kıran'a veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri; geçtiğimiz hafta da yine Komisyonumuzda Sırbistan'la ikili anlaşmalar bağlamında bu ülkeyle ilişkilerimizin önemine dikkat çekmiştik. Gerçekten de Balkanlarda Türkiye ile Sırbistan arasındaki iş birliğinin hem bölgenin hem küresel ölçekte dünyanın istikrar ve huzuru noktasında son derece önemli kazanımlara vesile olduğunu son dönemdeki yoğun ortak gündemimizde de görüyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın 7-8 Ekim tarihlerinde Sırbistan'a gerçekleştirdiği son ziyaret vesilesiyle de son derece önemli kazanımlar elde ettik. Orada bölgesel iş birliği ve dayanışma anlamında Sırbistan-Bosna-Hersek-Türkiye üçlü liderler zirvesinin gerçekleştirilmesi, yine bölge için çok önemli bir proje olan Belgrad-Saraybosna arasındaki yolun ilk etabının, Sırbistan tarafındaki etabının açılışının gerçekleştirilmesi, keza son derece önemli bir milat olan Novi Pazar'da başkonsolosluk açmamıza Sırbistan tarafından izin verilmesi önemli bir eşik oluşturmuştur.

* (2/2217) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Bu anlaşma da bu anlamda son dönemdeki her alanda gelişen iş birliğimizi taçlandıran nitelikte. Esasen 2009 yılında ülkelerimiz arasında altyapı projeleri alanında iş birliği konulu anlaşmaya ek bir anlaşma bu. Neden ek yapılmasına ihtiyaç duyuldu? İki sebebi var; birincisi o anlaşma altyapıyı kapsıyordu, bu ekle birlikte üstyapıyı da kapsayan bir içeriğe sahip oldu; ikincisi de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte kurumlarımızın değişen niteliği teknik anlamda bu anlaşmaya ek yapılmasını zaruret kıldı. Bu anlamda, Sırbistan Parlamentosunun ziyaretinin gerçekleştirildiği bir günde de bu anlaşmanın Komisyonumuzca kabulünün önemli olacağını ve iş birliğimize katkı sunacağını düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız temsilcisi Sayın Genel Müdür Erdem Direkler var.

İlave edeceğimiz bir husus...

Buyurun.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ ERDEM DİREKLER – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyelerini ben de saygıyla selamlıyorum.

Dışişleri Bakan Yardımcımızın geniş şekilde özetlediği konu çerçevesinde, esasen, 2009 yılındaki ana anlaşmanın tadilini yapıyoruz, yapıldı bu ek anlaşmayla. Sayın Bakan Yardımcımızın ifade ettiği gibi, aslında, bir alan genişletmesine gidildi. 2009 yılındaki anlaşmayla altyapı yatırımlarını düzenlerken yeni anlaşmayla sadece altyapı değil, okul, hastane, otel, spor salonu gibi inşaatlarda Türk firmalarının ihalesiz bir şekilde Sırbistan’da iş alma imkânlarını doğuracak bir düzenleme. Bu açıdan, ülkemiz iş dünyası açısından faydalı sonuçlar doğuracağına inandığımız için böyle bir tadilatın lüzumu hissedildi ve gerekli müzakereler Sırp tarafıyla yapılarak diplomatik teatiyle imzalanan bir anlaşma ve Sayın Başkanımızın belirttiği gibi, 15 Ağustosta da Meclisimize intikal etti.

Ben, bu çerçevede hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hazine ve Maliye Bakanlığımızdan Genel Müdür Vekili Kemal Çağatay İmirgi var.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SERHAT KÖKSAL - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Komisyon üyesi sayın vekillerim, saygılar sunuyorum.

Ben Serhat Köksal, Hazine ve Maliye Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısıyım. Genel Müdüürümüz Külliye’de bir toplantıda olduğundan dolayı vekâleten ben toplantıya iştirak ediyorum.

Anlaşmada daha önce “soft loan” olarak, ticari oranın altında kredi sağlama olarak geçen dış finansmanı biz artık “kredi veren taraf ülkenin bütçe imkânları çerçevesinde” şeklinde değiştiriyoruz. Dolayısıyla oradaki projeleri finanse ederken ticari şartlarda kredi verme imkânı getiriyoruz. Hazineye bakan yönüyle yaptığımız değişiklik bu minvalde.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz almak isteyen üyelerimiz olmadığı cihetle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Ben görmedim, onun için...

Yunus Bey, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Anlaşmayla ilgili bir şeyimiz var, onları söyleyeceğim ama ona geçmeden, artık her toplantıda bunu yapmak gerektiği kanaatindeyim çünkü Sayın Bakan Yardımcısı da burada bulunduğu için, ciddi bir meselemiz var; bunu kayıtlara geçirmek maksadıyla hatırlatmak istiyorum.

Son dönemde yaygınlaşan siyasi büyükelçi atamaları birkaç bakımdan çok sorunlu. Birincisi, ilgili konularda uzmanlığı bulunan, diyelim uluslararası ekonomiyle ilgili bir kuruluşa bir ekonomi profesörünün atanması gibi bir durum değil karşı karşıya olduğumuz şey, önemli başkentlere siyasi kimliği öne çıkmış ve ilgili konuda da kamuoyunu tatmin edecek düzeyde bir uzmanlığı bulunmayan kişilerin atanması sorunu. Yani bununla ilgili biz tabii değişik vesilelerle bunu kamuoyunun gündemine getirdik ancak yine, Sayın Başkanın da affına sığınarak –ki kendisi de uzun yıllar Dışişleri Bakanlığına hizmet etmiş bir kıymetli diplomattır- buna alışmamak lazım yani biz şu andaki durumun çok mahzurlu olduğunu düşünüyoruz.

Hakkımı da teslim edeyim, kimi AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımıza da bu yönde şaka yoluyla gündeme getirdiğimizde hemen hepsinde de konuyla ilgili aslında bir rahatsızlık olduğunu da gözlemliyorum da yani bunu dostça da belirtmek istiyorum.

Özetle, uygulamalar çok mahzurlu, hem Türkiye’nin menfaatleri bakımından çok mahzurlu hem de uzun yıllar devletimize büyük bir fedakârlık anlayışıyla hizmet eden Dışişleri Bakanlığı mensupları bakımından ki geçmişte, başta ASALA terörü olmak üzere bu türden birçok saldırıyla da karşılaşmış mensupları bulunan, şehitler vermiş bir Bakanlığa böyle bir muamelenin layık görülmesini hiç uygun bulmadığımızı belirtmek istiyorum.

Bu açıklama imkânını verdiğiniz için teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi burada bizim Sayın Bakan Yardımcısına iletmek istediğimiz soru anlaşmanın 5, 6 ve 8’inci maddelerindeki değişikliklerle ilgili. Buradaki değişikliklerden amaç nedir, bunları öğrenmek istiyoruz çünkü buna göre bir yaklaşım oluşturacağız.

Teşekkür ederim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINDA (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır’ın, İstanbul Milletvekili Yunus Emre’nin (2/2217) esas numaralı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen “siyasi büyükelçi atamaları” ifadesine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Dışişleri Komisyonu Başkanı olarak değil ama eski bir diplomat olarak söyleyeyim –atıfta bulundunuz- bu konuda şöyle düşünmemiz daha doğru olur: Büyükelçilik siyasi bir tayindir ve Dışişleri memuru bakımından ulaşılabilecek en üst düzey tabii ki büyükelçiliktir ama Hükümetin de kendisiyle birlikte öngördüğü projeleri daha iyi yerine getireceğini düşündüğü kişileri büyükelçi olarak tanıtmaya hakkı vardır. Bu ilk defa da bu dönemde olmuyor, daha önce de oldu, meslek dışından tayin edilmiş çok sayıda büyükelçi vardır, cumhuriyetin ilk dönemlerinde de vardır, yakın dönemimizde de vardır. Dolayısıyla buradaki ölçü başarıdır. Eğer meslekten bir büyükelçi başarısızsa nasıl değerlendiriliyorsa meslek dışından atanan büyükelçi de başarılı olmadığı takdirde gereği yerine getirilir. Amerikan sisteminde yüzde 30 civarında meslekten büyükelçi vardır, yüzde 70 dışarıdan atanır ve hükümet ile

her devlet başkanı değişikliğinde de bütün büyükelçiler istifalarını verirler, yeni devlet başkanı onların içinden çalışmak istedikleriyle devam eder ama bütün büyükelçilikleri yürüten ikinci adamdır. İkinci adamlar meslektendir ve aslında meslek memurlarımız bakımından da bu bazı büyükelçiliklere meslek dışından tayin yapılması meslek içi ilerlemeyi engelleyecek hiçbir mâni teşkil etmemektedir. Yine eskisinde olduğu gibi, genel müdür yardımcısı elçi unvanını almış arkadaşlarımız büyükelçi olma yolunda ilerlerler ve başarılarına göre de büyükelçilik makamına ulaşırlar. Dolayısıyla bunu bence eski dönemle ile yeni dönem mukayesesi olarak yapmakta da ben doğrusu yarar görmüyorum. Konular çok gelişmiştir, konular çok ihtisaslaşmıştır. Eskiden çok az sayıda konuyla iştigal eden Dışişleri Bakanlığı bugün gerçekten çok sayıda -uluslararası olsun, bölgemizle ilgili olsun- konuyla iştigal etmektedir ve yurt dışına büyükelçi olarak meslek dışından tayin edilen birçok arkadaşımız da çok başarılı performans göstermektedir, başarılı olamadığı takdirde de zaten gereği yapılacaktır. Ben Dışişleri eski mensubu olarak konuya değinmek istedim Yunus Emre'nin affına sığınarak.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Çok kısa bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YUNUS EMRE (İstanbul) – Bir cümle bir şey söylemek istiyorum. Tabii, böyle bir karşılıklı şey olsun istemem.

Teşekkür ederim açıklamalarınız için de ancak burada, sizin açıklamalarınızda da genel olarak karşılaştığımız durumda da bir problem var. Şimdi, ABD örneğinden bahsettiniz haklı olarak ancak bildiğiniz gibi orada Parlamento'ya da yani Kongreye de bir önemli kapasite kazandıran bir uygulama var. Yani bu büyükelçi atamaları da dâhil olmak üzere senatonun ilgili komitesinde insanlar ifade veriyorlar, bütün çalışmaları masaya yatırılıyor ve netice itibarıyla sadece bir kararname yayınlanmasıyla bu atamalar gerçekleştirilmiyor yani başka süreçler de var devrede bulunan, bunu hatırlatmak isterim.

Diğer taraftan da Cumhuriyet Devri'nde –haklısınız- böyle atamalar olmuştur ancak hiçbir dönem böylesi oranlara yaklaşmamıştır. Yine bir temel sorun da eski politikacıların... Yani şimdi zatialiniz gibi devlet hizmetinde yararlılık gösterip siyasete geçilmesi Türkiye'de bir gelenektir, birçok böyle diyelim valilikten, müsteşarlıktan, generallikten, büyükelçilikten bir geçiş olur ama Türkiye'de karşılaştığımız durum siyaset hayatından öbür tarafa doğru geçiş, bu yeni bir durum.

BAŞKAN – Öbür tarafa Allah gecinden versin!

YUNUS EMRE (İstanbul) – Bu yeni bir durum, bunu da hatırlatmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Koç, buyurun.

2.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un, Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın yaptığı açıklamadaki söylediklerine katılmadığına ilişkin açıklaması

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Ben tek cümle söyleyeceğim.

Size Komisyon Başkanı ve eski bir büyükelçimiz olarak saygım baki kalarak söylediğinizin hiçbir hususuna katılmadığımı kayda geçirmek istiyorum.

Saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bunun bir rövanşı olacak Hocam!

Sayın Güzelmansur, buyurun.

3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da Dışişleri Bakanlığı ofisi açılmasının sebebini Dışişleri Bakan Yardımcısından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Ben de Sayın Bakan Yardımcıma bir soru sormak istiyorum da, biraz gündem dışında.

Şimdi, Hatay'da bir Dışişleri Bakanlığı ofisi açıldı, bu ofisin açılmasının sebebi nedir? Bu konu da Hatay kamuoyunda işin açıkçası bir rahatsızlık uyandırdı. Uyandırmasının sebebi sanki başka bir amaç için açılmış gibi bir izlenim var sanki. Hatay da Türkiye Cumhuriyeti'nin bir ilidir. Bunun sebebini öğrenebilir miyim?

Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER(Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ(Devam)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217)(Devam)

BAŞKAN – Yavuz Selim Kıran, bunu size bırakıyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Benim, Yunus Emre Bey'in ve Haluk Hocam'ın değerlendirmeleri noktasındaki cevabınıza imzama atmaktan başka söyleyecek bir ilavem yok Sayın Başkanım.

Yunus Emre Bey'in yine anlaşmayla ilgili bir sorusu vardı, üç maddeye atıfla bunlardaki değişikliklerin sebebini sormuştu.

Burada tabii, ilk 2009 yılında anlaşmanın imzalandığı hâliyle o dönemin koşullarında “soft loan” dediğimiz, piyasa koşullarının altında bir kredi imkânı sağlanıyordu. Bu anlaşmadaki ek maddelerle yapılan değişikliklerle daha piyasa koşullarına uygun bir kredi verilmesi imkânı getiriliyor. Aslında buradaki söz konusu projeyi Türk firmasının aldığını da düşünürsek orada Sırbistan tarafının ve Türk bankaları üzerinden verilecek kredilerde piyasa koşullarının baz alınması sağlanmış oluyor. Bu noktada Türkiye'nin lehine bir durum söz konusu.

Yine 8'inci maddede Novi Pazar'daki yolların da genişletilmesi, düzeltilmesi, iyileştirilmesi noktasında bir kazanım elde edilmiş oluyor oradaki soydaşlarımız bağlamında.

Sayın Güzelmansur'ın sorusuyla ilgili, tabii, Hatay'daki temsilciliğimiz bizim 6'ncı yurt içi temsilciliğimiz; en son Diyarbakır'da da açtık, onun da resmî açılışını önümüzdeki günlerde yapacağız. Yurt dışında şu anda 245 temsilciliğimiz var, dünyada 5'inci sıradayız ama yurt içindeki temsilciliklerimiz de bizzat Cumhurbaşkanımızın kararıyla ve büyükelçilerimizin başında bulunduğu ofislerimiz aracılığıyla bu şehirlerin uluslararası gündemine katkı yapmak amacıyla... Tabii, bu gündemin içerisinde ne var? Birincisi: Bu şehirlerdeki yabancı temsilciliklerle ilişki kurmak, onların doğrudan ilişki kurabileceği bir araç sağlayabilmek, oradaki yabancı vatandaşların iletişimini kolaylaştırmak ve tabii ki şehirlerin uluslararası gündeminde, uluslararası bir adaylık söz konusu olabilir, ticaretin geliştirilmesi olabilir, bu anlamda son derece tecrübeli büyükelçilerimizin başında bulunduğu bu temsilciliklerimiz aracılığıyla biz tamamen, şehirlerimizden de gelen taleplerle bu ofisleri açıyoruz. Hatay'dan da bu yönde çok yoğun bir talep almıştık. Bu talep üzerine son derece coşkulu da bir açılışla,

Hatay halkıyla, bütün sivil toplum kuruluşlarıyla, milletvekilleriyle birlikte bu açılışı gerçekleştirdik ki farklı siyasi partilerden milletvekillerinin ortak bir arzusuymuştu bu. Tabii, dış gündemin bir parçası mı? Kesinlikle... Aksine, Hatay'ın bölgedeki konumunun önemine binaen, orada daha önce yine dünyanın farklı noktalarında görev yapmış bir büyükelçimizi görevlendirmek suretiyle oradaki gelişmeleri, hem Hatay'ın ticaretine katkı sunmak hem Suriye'deki gelişmeleri daha yakından takip etmek hem de şehrin talebine cevap vermek adına 6'ncı temsilciliğimizi Hatay'da açmış olduk. Hatay'ın dışında –az önce ifade ettiğim gibi- önümüzdeki günlerde Diyarbakır'da açacağız. Onların öncesinde İstanbul'da, Antalya'da, İzmir'de, Edirne'de ve Gaziantep'te temsilciliklerimiz vardı. Tabii, şu an yasa gereği bu noktada 7 temsilcilik açma imkânımız vardı, bunun sayısını artırmak için de hazırlıklarımız devam ediyor. Kesinlikle böyle bir niyetle açılmış bir temsilcilik değil Sayın Vekilim.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Bakanım, milletvekilleri dediniz de, mesela ben hem Dışişleri Komisyonu üyesi hem de Hatay'ın Vekili olarak ne davet edildim ne de bundan haberim vardı.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Ben sizi bizzat aramıştım Sayın Vekilim.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Aradın yani öyle bir açılış olabilir diye, o şekilde ama daha sonra herhangi bir şey olmadı.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Serkan Bey vardı orada.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Tabii, ben de o bölgenin hassasiyetlerini göz önünde bulunduran bir vekil olarak da en azından bu konu içerisinde biraz ısrar etmeniz gerektiğini düşünüyorum. Biraz orada iletişim eksikliği var. Artı, Hatay'ın biraz farklı bir yapısı var yani ne bir Diyarbakır'a benzer ne bir Tekirdağ'a benzer ne başka yerlere. Orada bir sürü unsur var, bunları ele alarak bence bir politika veya bir siyaset izlemek gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Açılmaması gerektiğini mi düşünüyorsunuz Sayın Vekilim?

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Şimdi şöyle: Bize bu soruları sordukları zaman biz bunun cevabını veremiyoruz yani Hatay'da niye böyle bir, sanki dışarıdan... Burada Sayın Valimiz var, Hükümet yetkililerimiz var, devlet yetkililerimiz var, protokollerimiz var. Bunun açılmasının sebebinin ne olduğunu işin açıkçası kamuoyu bilmiyor. Yani şehir bu konuda da... Zaten orada endişe...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Hatay'ın kültürü, dinamiği, mozaiği böyle bir şeye tam da müsait zaten; Gaziantep'le çok benzerdir.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Efendim, doğrudur, müsait de şimdi, ben sonuç odaklı bir insanım. Bugün, biliyorsunuz –Sayın Bakanla da kaç kere bu konuyu görüştük- Hatay'daki en büyük sıkıntılardan biri Suudi Arabistan'dan dolayı bu Orta Doğu ülkeleriyle ticaret yapmama olayı, en son Suudi Arabistan'la ilişkilerimiz kesildi. Suudi Arabistan demek Hatay ihracatının dörtte 1'i demektir, özellikle sebze meyve ihracatı. Ben ne beklerdim? Bu ofisin en azından bu gibi ticaretlere bir katkı yapmasını beklerdim ama ne yazık ki somut herhangi bir adım yok, sadece bizim kendi uğraşımızla...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Vekilim, şimdi şöyle bir örnek vereyim: Tabii, Hatay uluslararası gündemi en yoğun şehirlerimizden biri. Dolayısıyla Hatay'dan aldığımız talepleri tabii, biz doğrudan alıyoruz Bakanlık olarak ama bir vatandaşımızın –Allah muhafaza- yurt dışında sorunlar, işte en son Kırgızistan'da Hataylı bir vatandaşımızın yaşadığı sorun, Suudi Arabistan'da idama mahkûm edilen 2 Hataylı vatandaşımızın yaşadığı sorun hâlâ gündemimizde olan konular. Bunun yerine, aileler bize gelmek yerine, orada hemen bir temsilciliğimiz var, oradaki

büyükelçiliğimizin ilk başvuru adresi olması; keza Suriye'deki gelişmeler bağlamında, son dönemde Hatay temsilcimizin gündemine baktığımızda, bize sunduğu raporlara baktığımızda doğrudan Suriye'deki temsilciler, orada Hatay temsilcilerimizle irtibat kurup oradaki gelişmeleri anbean takip etme imkânına sahip olmamız, keza Hatay'ın gastronomi şehri olması ve bu anlamda yapacağı faaliyetlerin oradan ilk elden bir büyükelçi aracılığıyla yönetilmesi, tabii ki şehrin ileri gelenleriyle, Valimizle, milletvekillerimizle, sivil toplum kuruluşlarıyla, ticaret odasıyla birlikte istişare edilerek bu organizasyonların planlanmasının açıkçası biz Hatay'a katkı sunacağı düşüncesiyle, ki Hatay'dan da gelen talep üzerine, Sayın Bakanımızın bir Hatay ziyareti sırasında bu noktada Bakanımıza bizzat –az önce de ifade ettiğim gibi- farklı sivil toplum kuruluşlarının, Sayın Valimizin, milletvekillerimizin ortak bir talep olarak bunu Sayın Bakanımıza gündeme getirmesi üzerine biz bunu gündemimize aldık ve hemen tekemmül ettirerek son derece de güzel, yine bizzat Sayın Valiliğimizin yardımlarıyla tahsis edilen son derece tarihî bir mekânda, Habib-i Neccar Camisi'nin yanında, Bakanlığımıza da Hatay'a da son derece yakışan bir binada bu faaliyetleri yürütüyoruz. Biz açıkçası katkı sağlayacağı düşüncesiyle bu ofisi açtık ve kısa sürede Bakanlık olarak da –Hatay, dediğim gibi, uluslararası gündemi çok yoğun bir şehir- bizim de gündemimizde fazlasıyla yer tutan, memnuniyet verici tabii ama olumsuz örneklerle de -az önce ifade ettiğim birkaç örnekte olduğu gibi- bu anlamda ilk elden bir büyükelçimizin ve temsilciliğimizin Hatay'da faaliyet göstermesinin biz kısa sürede önemli katkıları olduğunu gözlemliyoruz açıkçası.

BAŞKAN – Tabii, bunu bir valiye muadil, valinin görevlerini ifa edecek veyahut da ticaret misyonu olarak görmek doğru olmaz. Daha önce Ankara, İstanbul, İzmir, Edirne, Antalya yanlış hatırlamıyorsam, buralarda da açıldı. Bunun amacı, çok sayıda yabancı bir anda oraya geliyor, gazeteci olsun, siyasetçi olsun, havaalanlarında karşılanması gereken kişiler oluyor. Dolayısıyla hem onların koordinasyonu hem onlara doğru bilgi aktarılması hem de onlardan alınan bilgilerin merkeze aktarılması bakımından aslında valilere yardımcı olacak, belediye başkanlarına yardımcı olacak birimlerdir bunlar, öyle çok büyük sayıda insanın çalıştığı birimler de değil yani tamamen bir temas noktası niteliğinde temsilcilik. Dolayısıyla bence bu güzel bir girişimdir, herkese faydası olacak yani oradaki insanlarımızın da Dışişleri Bakanlığına ulaşmaya kadarki zaman kaybını giderir, direkt oraya giderler, konuşurlar, mesajlar anında gider, anında yurt dışıyla ilgili bir şey varsa çözüme kavuşturulur. O açıdan bakılırsa Sayın Güzelmansur, sanıyorum faydalı bir şeydir.

Sayın Emre, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Bakan Yardımcısının açıklamasıyla ilgili... Biraz derinleştirmek istiyorum, şöyle ki: Şimdi, bu kredi bahsinde piyasa koşullarına işaret ettiniz. Benim ise burada öğrenmek istediğim, miktarıyla ilgili sınırın kaldırılmış olması yani bunun gerekçesinin ne olduğu. Çünkü 2009'daki versiyonda, 8'inci maddede 30 milyon ABD dolarına kadar finansal olanak bahsi varken 2019 versiyonunda bu ifade çıkarılmış durumda. Bunun sebebi nedir? Çünkü malumunuz, Türkiye'de özellikle inşaat ve borçlanma yaklaşımları çerçevesinde ekonominin büyük bir krize sürüklendiği bir ortamı yaşıyoruz. O bakımdan kredi, inşaat gibi ifadeler gördüğümüzde dikkatimizi çekiyor, bu konuda bilgilenecek istiyoruz.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Vekilim, aslında tabii, 30 milyon dolar o gün hayata geçirilecek projeler için yeterli görülebilir ama bugün sadece otoyol projesinin finansmanının maliyeti yaklaşık 220 milyon avro. Dolayısıyla bu, projelerin kapsamı genişledikçe, boyutu genişledikçe ortaya çıkabilecek finansman ihtiyaçlarını da teminat altına almak için; oradaki miktarın kaldırılmasının sebebi budur.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkanım, tabii, bu açıklamalar tatmin edici değil bizim için, biz bir muhalefet şerhi ulaştıracağız Başkanlığa.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Tabii, tabii; hem de ilave bilgi talebiniz olursa yazılı olarak da Hazine Bakanlığımız cevap verebilir.

Söz almak isteyen başka üyemiz olmadığı cihetiyle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SIRBİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ALTYAPI PROJELERİ ALANINDA İŞ BİRLİĞİ
KONULU ANLAŞMA EK-1’İN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1”in onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2217) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve Gaziantep Milletvekili Ali Şahin’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 25 Ekim 2019 Cuma günü saat 17.00’ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Ulaştırma, Altyapı Bakanlığımız ve Hazine ve Maliye Bakanlığı temsilcilerine teşekkür ediyorum katkılarından dolayı.

Gündemin 2’nci maddesine geçiyoruz.

*2 - Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020)**

* (2/2020) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Kültür Enstitüsü Şartı'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi. (2/2020) esas numaralı Kanun Teklifi. 25 Haziran 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 18 Temmuz 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, bildiğiniz gibi, Türkiye, Ekonomik İşbirliği Teşkilatının kurucu üyelerinden ve 8-9 Kasım'da Antalya'da gerçekleştirilecek Dışişleri Bakanları Toplantısıyla dönem başkanlığını da Tacikistan'dan devralacağız. Kültür Enstitüsü Şartı'nın imzalanma tarihi aslında çok geriye gidiyor, 95 yılında; bugüne kadar onaylamamış olmamızın bir sebebi vardı; daha evvel yine EİT'in ana organlarından biri olan Eğitim Enstitüsünün merkezi Ankara'da olacak şekilde ihdasına bağlamıştık bunun onaylanmasını, bu Eğitim Enstitüsü ihdas edildi ve 2012 yılında ilk mütevellî heyeti toplantısını Ankara'da gerçekleştirdi. Dolayısıyla Kültür Enstitüsü Şartı'nı da onaylamamızın önündeki bir engel kalktı, onaylamamakla birlikte esasen Kültür Enstitüsünün çalışmalarına iştirak ediyoruz ama şartı onayladıktan sonra daha aktif bir katılım göstereceğiz. Bu anlamda, bölgesel, ekonomik refah anlamında önemseydiğimiz bu platformda kültürel anlamda da bütün üye ülkelerle birlikte daha derinlikli bir iş birliği içerisine girebileceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Kültür ve Turizm Bakanlığımız Genel Müdürü Sayın Ziya Taşkent, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI TELİF HAKLARI GENEL MÜDÜRÜ ZİYA TAŞKENT – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi Bakanlığımız ve şahsım adına saygıyla selamlarım.

Sayın Bakan Yardımcımızın belirttiklerine herhangi bir ilavem bulunmamaktadır.

Teşekkür ederim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

5.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, UNESCO Genel Kurul Başkanlığına UNESCO Daimî Temsilcisi Büyükelçi Ahmet Altay Cengizer'in seçildiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Tabii, kültür konusu gündeme geldiği için burada çok önemli bir gelişmeyi de, gurur duyduğumuz gelişmeyi de sizlerle tekrar paylaşmak istiyorum. UNESCO Genel Konferans Başkanlığına UNESCO Daimî Temsilcimiz Büyükelçi Altay Cengizer seçildi, kasım ayından itibaren iki yıl süreyle bu görevi yürütecek; benim meslektaşım ve eski mesai arkadaşım olduğu için de ayrıca kıvanç duyuyorum, kendisine de hem hayırlı olsun hem başarılı olsun temennilerimizi Komisyonumuz adına iletiyoruz.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Meslek memuru.

BAŞKAN – Meslek memuru.

Hocam, demin söyleyemedim ama...

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Rövanşa mı girdiniz Başkanım.

BAŞKAN – Hayır, hayır, rövanş değil.

2000’li yıllardaki Tokyo, Ottawa, Bern, Bükreş’teki büyükelçilerimizin isimlerine bir bakarsanız ne dediğimi anlayacaksınız.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Şimdi, Haluk Bey’e ve Yunus Emre Bey’e göre benden büyükelçi olmaz herhâlde, değil mi?

BAŞKAN – Olur, niye olmasın?

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Pakistan’da uluslararası ilişkiler alanında lisans, yüksek lisans yapmış birisi olarak, yıllarca dış politika çalışmış birisi olarak... Eminim ki Haluk Bey’in en güçlü büyükelçi adaylarından birisiyimdir.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – İsimlere girip şu anda büyükelçilik görevinde bulunan, devletimizi temsil eden hiçbir sayın büyükelçiyi rencide etmek istemedim. Ama isimler bazına girerseniz değişik sıkıntılarla karşılaşsınız.

BAŞKAN – Sayın Koç, zaten sözüm Komisyondan dışarı diyerek sözlerine başlamıştı.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Bize katılacaksınız, olmazsa vicdanen katılacaksınız.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Yok, yok, katılmıyorum kesinlikle; ne vicdanen ne mantiken ne hukuken asla katılmam mümkün değil.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Ben başka türlü düşünüyorum, söylemek istemiyorum, hiç kimseyi rencide etmek istemiyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER(Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ(Devam)

2.- *Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020)(Devam)*

BAŞKAN – Söz almak isteyen başka üyemiz olmadığı cihetle...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Burada bir mali yardım, hibe, bağış öngörülüyor mu acaba kuruluşla ilgili?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Yıllık bin dolar civarı bir katkı öngörülüyor.

BAŞKAN – Yunus Bey, para konularını çok yakından takip eden bir Komisyon üyemizdir, çok da güzel çalışmalar yapıyor, sağ olsun Komisyonumuza renk veriyor.

Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (EİT) KÜLTÜR ENSTİTÜSÜ ŞARTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - (1) 15 Mart 1995 tarihinde İslamabad’da imzalanan “Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2020) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz şayet varsa 25 Ekim 2019 Cuma günü saat 17.00'ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 3'üncü maddesine geçiyoruz.

*3 -Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218)**

BAŞKAN – Gündemin 3'üncü maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var. (2/2218) esas numaralı Kanun Teklifi 13 Eylül 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 7 Ekim 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Dünya Fikrî Mülkiyet Örgütü ülkemizin önem atfettiği kuruluşlardan, mekanizmalardan biri ve 1976'dan bu yana üyeyiz. Bu çerçevede örgütün Marakeş'te düzenlediği diplomatik konferansta 27 Haziran 2013 tarihinde kabul edilen Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşması 30 Eylül 2016 tarihinde yürürlüğe girdi. Bildiğiniz gibi, Marakeş Anlaşması İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'nde belirtilen insan hakları ilkeleri doğrultusunda hazırlanan bir anlaşma. Bu kapsamda, basılı materyal okuma engeli olan kişilerin basılı materyallere erişim sorununun çözülmesinde telif hakkı sistemlerinin önemini ortaya koyuyor. Marakeş Anlaşması âkit tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine de halel getiriyor. Keza, âkit tarafların Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesi, ticaretle bağlantılı Fikrî Mülkiyet Hakları Anlaşması ve Dünya Fikrî Mülkiyet Örgütü Telif Hakları Anlaşması'yla öngörülen yükümlülüklerini de pekiştiriyor. Kültür ve Turizm Bakanlığımızın Dünya

* (2/2218) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Fikrî Mülkiyet Örgütü bağlamında 2016 yılında yürürlüğe koyulan bu anlaşmanın onaylanmasında yarar bulunulduğu şeklindeki değerlendirmesine katılıyoruz, ülkemizin de bu anlamda son dönemde engellilere yönelik attığı önemli adımların tamamlayıcısı ve taçlandırıcısı olacaktır ve ülkemizin bu anlamda uluslararası mekanizmalarda da, platformlarda da öncü konumunu güçlendiren bir adım olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kültür ve Turizm Bakanlığımızın temsilcisini de lütfen dinleyelim.

Sayın Taşkent, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI TELİF HAKLARI GENEL MÜDÜRÜ ZİYA TAŞKENT – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; Sayın Bakan Yardımcımız çerçeveyi çok güzel ortaya koydular. Hatırlatmak gerekirse telif hakları hukuku gereğince herhangi bir eserin çoğaltılması ya da yayılması aslında eser sahibinin iznine tabidir ancak bazı özel hâllerde kamu menfaati, eğitim, bilgiye erişim gibi istisnalar tanınmaktadır. Engellinin erişimi de bu kapsamda yapılan düzenlemelerle sağlanmaktadır. Marakeş Anlaşması'na bugün itibarıyla 60 kadar ülke imzalayarak taraf olmuş durumda. Bu şekilde sadece ulusal erişim değil, sınır aşırı mübadelenin de imkânı sağlanacak engellilerin yararlanabileceği formattaki eserlere.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ali Şahin, buyurun.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Anlaşmanın başlığındaki “kör” ifadesine takıldım da bu anlaşmanın orijinalinde mi olan bir kelime “kör” ifadesi?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sanki biri doğuştan...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Anlaşmanın başlığında “blind” şeklinde geçtiği için tercümede...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – O “kör” ifadesini, âmâ ifadesini, onların tamamını temizlediğimiz için kanunlarımızdan “görme engelli” şeklinde, onun da düzeltilmesini...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – “Görme engelli” diye vurgulanıyor 2'nci kelimedede ama anlaşmanın orijinalinde “blind” diye geçtiği için...

BAŞKAN – Yani tabii, anlaşmanın orijinalini değiştirme imkânına sahip değiliz, ya kabul edeceğiz ya reddedeceğiz; biliyorsunuz usul... Sanıyorum, orijinalinde olduğu için kanun metnine de o şekilde geçmiş. Ama belki Dışişleri Bakanlığımız ve Kültür Bakanlığımız bundan sonraki müzakereler bakımından dikkate alabilirler. Belki de bir nota teatisiyle isminin değiştirilmesi sağlanabilir.

Sayın Emre, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gerçekten çok önemli bir anlaşma, ben bakanlıklarımızı kutluyorum.

Bir soru yöneltmek istiyorum Kültür ve Turizm Bakanlığından gelen kıymetli bürokrat arkadaşımıza: Ülkemizin bu konuda, engellilerin, görme engellilerin kültürel, sanatsal, bilimsel eserlere erişiminde durumu nedir? Daha doğrusu karşılaştırmalı planda nedir, bununla ilgili elimizde bilgi var mı, onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Taşkent, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI TELİF HAKLARI GENEL MÜDÜRÜ ZİYA TAŞKENT – Sayın Vekilim, teşekkür ederim.

Hâlihazırda ülkedeki telif yasası 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'dur temel metin. Mevcutta da görme engellilerin ve diğer engellilerin erişimini kolaylaştıracak türlü düzenlemeler vardır, türlü istisnalar vardır. Örneğin, Bakanlıkça akredite edilen STK'ler diyelim ki görme engellilerin oluşturduğu bir STK, onlar için üretilmiş, Braille alfabetiyle yazılmış metinlere engellilerin erişimini sağlamaktadır. Sürmekte olan düzenleme çalışması çerçevesinde yani mevcut kanunun geliştirilmesi çalışması çerçevesinde Marakeş'in de devreye girmesiyle bunu Bakanlığımız daha da genişletme yönünde adım atacaktır.

BAŞKAN – Buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) - O zaman şöyle efendim: Yazılı ulaştırayım size, karşılaştırmalı veriler var.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI TELİF HAKLARI GENEL MÜDÜRÜ ZİYA TAŞKENT – Tabii, tabii, memnuniyetle.

BAŞKAN – Onu bize ulaştırırsanız bütün Komisyon üyelerine paylaştırırım ben.

Söz almak isteyen başka üyemiz olmadığı cihetle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

KÖR, GÖRME ENGELLİ VEYA BAŞKA BİR NEDENLE BASILI MATERYAL OKUMA ENGELLİ KİŞİLERİN YAYIMLANMIŞ ESERLERE ERİŞİMİNİN KOLAYLAŞTIRILMASINA DAİR MARAKEŞ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 27 Haziran 2013 tarihinde Marakeş'te imzalanan “Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşması'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2218) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Gaziantep Milletvekili Ali Şahin'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 25 Ekim 2019 Cuma günü saat 17.00'ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığımız temsilcisine teşekkür ediyorum.

*4-Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057)**

BAŞKAN - Gündemin 4'üncü maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/2057) esas numaralı Kanun Teklifi, 5 Temmuz 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 18 Temmuz 2019 tarihinde ise Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kuzey Türk Cumhuriyeti ile kader birliklerimiz bağlamında son derece farklı alanlarda önemli iş birliğimiz var ve bu iş birliğinin akdî zeminin de güçlendirilmesi noktasında önemli adımlar attık. İki ülkenin İçişleri Bakanları arasında imzalanan bu anlaşmada özellikle organize suçlarla mücadele anlamında ülkelerimizin iş birliğini, Türkiye ve KKTC iş birliğini derinleştirecek bir adım. Tabii, organize suçların ne kadar büyük bir tehdit olduğunu biliyoruz ve bu tehditle mücadelede de karşılıklı iş birliği olmadan etkin bir mücadelenin ortaya konulamayacağını biliyoruz. Bu anlamda organize suçlara ilişkin her türlü verinin paylaşımı noktasında Emniyet Genel Müdürlüğümüz ve KKTC Polis Genel Müdürlüğü arasındaki veri paylaşımını öngören bu anlaşmanın onaylanmasını önemsiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İçişleri Bakanlığımız Temsilcisi Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Fatih Serdengeçti, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET FATİH SERDENGEÇTİ – Saygılarımı sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın Bakan Yardımcınızın görüşlerine katılıyorum. Özellikle terörizmle mücadele, sınıraşan suçlarla mücadele, organize suçlarla mücadele dünyada tek bir ülkeye has bir mücadele değildir, aynı zamanda ülkeler iş birliği yapmak durumundadır. Bu noktada Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Polis Genel Müdürlüğünün verileri ile bizim POLNET sistemimizin verilerinin anlık elektronik ortamda paylaşımının bizim özellikle terörizm ve organize suçlarla mücadeleimizde etkinliğimizi artıracığını değerlendiriyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Güzelmansur, buyurun.

* (2/2057) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın İçişleri Bakanlığı yetkilisine bu kapsamda Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti arasında şu ana kadar öyle bir anlaşma yapıldı mı? Yapılmamışsa çok geç yapılmış bir anlaşma olarak ben görüyorum da, nedenini sormak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Serdengeçti, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET FATİH SERDENGEÇTİ – Yani sonuç itibarıyla biz Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti’yle her türlü alanda etkin bir iş birliği içerisindeyiz sürekli. Zaten şu anda fiber optik kablunun da olması hasebiyle, bu noktada, bu mevcut altyapıdan faydalanarak bunun özellikle dijital ortamda son dönemde çok yaygınlaştığını ifade etmek istiyorum. Bu dijital ortamdaki gelişmeyle birlikte bu iş birliği bugün itibarıyla verimli bir seviyeye gelmiştir. Söyleyeceklerim bunlar.

BAŞKAN – Söz almak isteyen başka üyemiz olmadığı cihetle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA VERİ PAYLAŞIMINA İLİŞKİN İŞ BİRLİĞİ
UYGULAMA PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 7 Şubat 2019 tarihinde Lefkoşa’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolü”nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2057) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı’nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 25 Ekim 2019 Cuma günü saat 17.00’ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 5’inci maddesine geçiyoruz.

*5- İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.(2/2034)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/2034) esas numaralı Kanun Teklifi 27 Haziran 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 18 Temmuz 2019'da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, İslam İşbirliği Teşkilatı içerisindeki öncü rolümüz kapsamında bu kanun teklifinin son derece önemli bir milat olduğunu özellikle vurgulamak istiyorum. Çünkü İİT içerisinde 7 farklı uzmanlık kuruluşu var farklı merkezlerde yer alan, bu da 8'incisi olacak ve bu anlamda bir nevi INTERPOL benzeri, bir nevi EUROPOL benzeri, İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkeler arasında böyle bir mekanizmaya Türkiye'nin öncülük edecek olması son derece önemlidir ve Türkiye'nin bu örgüt içerisindeki etkinliğini daha da arttıracaktır.

Uzmanlık kuruluşu olacağı için gönüllü üyelik esası çerçevesinde çalışmalarını yürütecek bu mekanizma. Ve tüzükte de kayıtlı olduğu üzere, terörizm, şiddet, aşırıçılık, sınır ötesi ve organize suçlar ile diğer tüm suç türleriyle mücadelede İİT üyeleri arasında iletişim ve iş birliğini sağlamayı, üye ülkelerin polis teşkilatlarının kurumsal kapasitelerini güçlendirmeyi ve bilgi, tecrübe ve iyi uygulamaların teatisini temin etmeyi, operasyonel iş birliği yöntemleri geliştirmeyi ve eğitim programları düzenlemeyi amaçlıyor. 2019 Mart ayında ilk olarak ülkemiz tarafından imzalanan tüzüğün diğer üye ülkeler tarafından da imzalanması yönünde girişimlerimiz devam ediyor. Tüzüğün ülkemizce Meclisimizde onaylanması sonrası bunun diğer ülkeleri de teşvik edeceğini değerlendiriyoruz. Bu anlamda Komisyonumuzun desteğini önemsiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Serdengeçti, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET FATİH SERDENGEÇTİ – Sayın Başkanım, çok saygıdeğer üyeler; ben de aynı şekilde, Sayın Bakan Yardımcımızın sunduğu çerçeveye katıldığımı ifade ediyorum. Sadece şunu ifade edeyim: Merkezi İstanbul olacak bu organizasyonun ve aynı zamanda terörizmle mücadelede, sınıraşan suçlarla mücadelede de çok ciddi iş birliği ve etkinlik sağlayacaktır ülkeler arasında.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Koç, buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan Yardımcısını ve Genel Müdür Yardımcısını arkadaşımızı dinledik. Sayın Bakan Yardımcısı sunuşta belki klişe sözler tercih ediyor kendisi, Sayın Kıran. Yani “İslam İşbirliği Teşkilatında öncü rolümüz” dedi ve “İslam İşbirliği Teşkilatında Türkiye'nin etkinliğini artıracak bir süreç” dedi. Yani son yaşadığımız olaylar sizi çok acı bir şekilde tekzip ediyor Sayın Kıran. İslam İşbirliği Teşkilatının, maalesef, bu Şerif Hüseyin'den itibaren -ki İstanbul'da 1852'de doğup 1908'lerde, galiba

* (2/2034) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

işte Meşrutiyet'le beraber Mekke şerifi olarak atanan ve Birinci Dünya Savaşı'nda her türlü hiyanetin kitabını yazan kişiden sonra- daha sonra -Kaddafi dışında- Kıbrıs Barış Harekâtı'nda, en son da bu Barış Pınarı Harekâtı'nda -Filistin dâhil, Katar hariç- bütün teşkilat üyesi ülkelerin etkinliğimizi çok artırdığımızı kanıtladıkları ortada. Yani bu basmakalıp sözlerden herhâlde imtina etmek gerekir son yaşadığımız gerçekler çerçevesinde; bunu size hatırlatmak gibi bir siyasi rolüm oldu, kusura bakmayın.

Bunun, tüzüğün ön sözünde “İslam ümmeti” ifadesi yer alıyor. Türkiye Cumhuriyeti demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti; Anayasa'sı çerçevesinde bu şekilde tanımlanıyor ve “ümmet” sözüyle bağlı bir çerçeve anlaşmaya, bir şeye öncülük yapmamız isteniyor. Bu, bir defa, bizim ülke olarak kuruluşumuzla çelişkili. Bence Türkiye... Daha önce, biliyorsunuz, bu İslam İşbirliği Teşkilatında Türkçenin de ana dil olması konusunda bazı görüşler belirtmiştik. Siz mi vardınız bilmiyorum, başka birisi mi vardı Sayın Kıran, daha sonra gazetelerde birtakım -benim kaynağımla değil ama- yansımaları oldu, tartışmaları oldu ve Bakanlıkça birtakım girişimlerde bulunulabileceği söylendi. Yani orada herkes kendine göre çalıp oynuyor, geleneksel politikalarını sürdürüyorlar. Türkiye'nin burada temsilen bulunmasında zarar yok ama burada öncü rol taşımak, bunları sürüklemek, bunlara güvenmek... Doğrusu, yapılan Azerbaycan'daki toplantıdır. Kendi benliğimizde olan ülkelerle beraber hareket etme gereğidir, siyasi davranışdır. Bu insanların hiçbirisinden hayır gelmez. Türkiye'nin tarihinde de, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş döneminde de bu insanların hiçbirisinden hayır gelmemiştir. Bugün bakmayın Katar ekonomik nedenlerle bize yakın gibi duruyor fakat onlar da hiçbir zaman bu çerçeve içerisinde Türkiye'ye yaklaşmamıştır.

Bu tür şeyi biz niye önemsiyoruz? 7 tane öncü rolümüz var, 8'inciyi biz şey yapacağız, İstanbul'da kuracağız, ne yapacağız? Yani yeni Kaşıkçı cinayetlerini mi önleyeceğiz? Kiminle iş birliği yapıyoruz? İş birliği yapmaya kalktığınız yapılar ortada. Her biri krallıklar, monarşiler, birtakım gereksiz yapılar. Amerikan emperyalizmi kimin ne şekilde konuşmasını istiyorsa o şekilde konuşan yapılar. Türkiye Cumhuriyeti devletine de, bundan önceki yapımız Osmanlı Devleti'ne de her zaman düşmanlık beslemiş, hiyanette bulunmuş yapılar. İslam İşbirliği Teşkilatı... Ne ağırlığımız var, hangi etkin rolümüz var, ne öncü rolümüz var? Onun için buna... Ve bütün bunları biz masraf olarak üstleneceğiz, her şeyi biz yapacağız, her şeyi İstanbul'da tekrar konuşlandıracağız ve tüm bunlar bence saçma sapan gözüküyor. Türkiye için doğrusu -kayıtlara geçsin diye söylüyorum- kendi benliğimizde olan ülkelerle kader birliği yapmaktır. Azerbaycan'daki toplantı, Sayın Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı samimiye o çizgisini sürdürür, samimi değilse, yarın bir gün eski öğretilerle hareket edecekse yine, tekrar bu teşkilatlarla beraber maceralar arar, bunlardan Türkiye'ye hayır gelmez.

Ben kendim de kişisel olarak da karşıyım, parti olarak da, bu kullanılan tüzükteki “ümmet” sözü ve benim çizdiğim çerçeve içerisinde bu anlaşmanın tümüne muhalifiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Koç, sözü Sayın Kıran'a vermeden önce demin, ifade ettiğiniz İslam İşbirliği Teşkilatıyla ilgili sözlerinizi... Tabii, kişisel olarak her türlü görüşe sahip olmanıza hiçbir itirazım yok.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Son yaşadığımız olaylar belki yüzleşmemizi sağladı.

BAŞKAN – Ama bakın, İslam İşbirliği Teşkilatında biz Genel Sekreter görevini devralmış bir ülkeyiz. Komisyonumuzun da bilahare üyeliğini yapmış Sayın Ekmeleddin İhsanoğlu, bu teşkilatın Genel Sekreterliğini yaptı. Geçtiğimiz yıl İslam İşbirliği Teşkilatının Dönem Başkanlığını Türkiye üstlendi ve Kudüs gibi birçok önemli konuda, İstanbul Zirvesi'ne çok büyük bir katılımı, Kudüs'ün başkent olarak tanınmasını önleyecek bir girişimle, çok önemli bir rol oynadık. Şimdi, tabii, son dönemdeki açıklamalarına bakarsak aslında Churchill'in bugün tekrar gördüğüm bir ifadesi var “Eğer herkes düşmanlık yapıyorsa yaptığımız iş doğrudur, doğru yönde ilerliyorsunuz.” diyor.

Şimdi, bizim bu Barış Pınarı Harekâtı'mız aslında ülkemizin millî bir davasıydı ve bundan dolayı da dünyanın her kesiminden aslında Türkiye'ye büyük baskı geldi yani sadece İslam İşbirliği Teşkilatı değil ama Avrupa Birliğinden, diğer birçok bölgeden, Avrupa Parlamentosundan. Şimdi, böyle bir ortamda Türkiye olarak bizim kısa vadedeki kızgınlıklardan hareket etmemizi ben doğru bulmuyorum. Bizim şu anda mümkün olduğu kadar çok dosta ihtiyacımız var. "Dost" tanımı da dış politikada karşılıklı çıkar ilişkisi olarak tanımlanır. Dolayısıyla bu çıkar ilişkilerini geliştirerek dostluklarımızı dengelemek Türkiye'nin şu anda bence çok önemli bir stratejisidir.

Dün anlaşma imzalanan Rusya belki üç yüz sene savaştığımız bir ülkedir ama bugün dostluk ilişkisine sahibiz. Üçlü iş birliği yaptığımız Rusya-İran-Türkiye olarak bir anda baktığımız zaman bu operasyonda İran çok farklı bir tutum aldı, dostumuz dediğimiz birçok ülke bizim yanımızda yer almadı ama göreceksiniz son beş günde imzalanan 2 mutabakattan sonra rüzgâr tersine esmeye başladığında bütün bu ülkeler -Fransa'sı, Almanya'sı- hemen işaretlerini verdiler Türkiye'nin yanında yer almak için ve bu harekâtın içinde bir parçası hâline gelmek için gayret sarf edeceklerdir.

Size her zamanki saygım devam etmekle birlikte, deminki görüşlerinize de saygı duymakla birlikte, ülkemizin dış politikası bakımından da menfaatleri bakımından da mümkün olduğu kadar geç kızıp mümkün olduğu kadar yol almak yolunda bir strateji izlememizin doğru olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Bir ek yapabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii.

Buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Ben kendi kişisel düşüncelerimi ve temsil ettiğim siyasi partinin de sonuç olarak bir cümlede pozisyonunu ifade ettim. Önce, söylediklerim kendi düşüncelerimdir ve bunda da samimiyim. Son Barış Pınarı Harekâtı sırasında İslam İşbirliği Teşkilatı üyelerinin takındığı tavır dolayısıyla bu anlaşmanın bence... Yani dış politikada bir müteakabiliyet söz konusuysa bunu siz uzmanı olarak, meslekten gelen bir büyükelçi olarak, şu anda Komisyon Başkanı olarak daha iyi değerlendireceksiniz. Buna bir anlam kazandırmak lazım. Bence bunun ertelenmesi, gündemden çekilmesi uygun olur, hiç olmazsa bir yanıtıdır. Türkiye o kadar yalnız bir ülke olmamalı yani dost bilip her dakika elimizi uzattığımızda elimize tüküren insanlara, onlara da bir tavır göstermek durumundayız; önerim bu.

Teşekkür ederim.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Çamlı, buyurun.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben de teşekkür ediyorum.

Haluk Bey'in bu "ümme" kelimesine karşı gösterdiği anlayışsızlığı anlayamıyorum. Bu ülke, yüzde 99'u Müslüman olan bir ülkedir, çok doğal olarak da bu ümmetin bir parçasıdır, ayrıca resmî olarak da İslam İşbirliği Teşkilatının üyesidir. Bu ümmetle ciddi bir tarihimiz vardır. Şu anda İslam ülkeleri, Arap ülkelerinin başındaki yöneticiler ile halkların duruşlarını, görüşlerini, bunları müşahade ediyoruz, hiçbiri örtüşmemektedir, hepsi krallıklarla, diktatörlüklerle yönetilmektedir. Bunu da ayrıca tasnif etmekte fayda var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özdağ.

ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bugün Sayın Koç’un yapmış olduğu değerlendirmenin sonunda bence çok önemli bir bölüm var. 19 Mayıs 1944’te rahmetli İnönü’nün yapmış olduğu konuşmayla birlikte hem Cumhuriyet Halk Partisi hem de o zaman Türkiye Cumhuriyeti, gündeminden Türk birliğini kaldırmıştır resmî olarak. O günden bu yana da hiçbir Cumhuriyet Halk Partisi yetkilisi, Sayın Koç’un bugün yaptığı açıklamada vurguladığı gibi Türk birliğinden yana bir açıklama yapmamıştı. Onun için, ben, bu açıklamayı çok önemli buluyorum.

BAŞKAN – Millet ittifakının nedenlerinden biri herhâlde Sayın Özdağ.

ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Onu bilmiyorum ama gerçekten ilk defa 1944 19 Mayısından bu yana yapılan ilk açıklama oldu ama diğer boyutta Sayın Koç’a katılıyorum. Ben bu müessesenin oluşması gerektiğini düşünüyorum fakat son gelişmeler çerçevesinde de Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun bu adımlara karşı bir tepki vermesinin uygun olduğu inancındayım. Bunu iki ay erteleyelim, iki ay sonra geldiğinde oy birliğiyle kabul ederiz ama bu iki ay ertelemeyi de sizin yapacağınız bir açıklamayla kamuoyuna duyuralım. Benim önerim bu.

İçerik olarak sizin yaptığınız açıklamaya katılıyorum, iki ay sonra yapabiliriz bunu.

BAŞKAN - Sayın Hocam, geçen gün bir televizyon mülakatında şöyle bir şey söyledim: Ben bürokraside de görev yaptım biliyorsunuz ve bürokraside ve iş dünyasında zaman mefhumu vardır yani bir bürokrat “Ben bunu yarın bitireceğim.” “Beş gün sonra bitireceğim.” “Üç ay sonra bitireceğim.” psikolojisi içindedir. İş adamında da vardır, işte “İhaleye gireceğim, şöyle...” Ama siyasette karar ile icra arasında zamanı kaldırırız. Yani ben yanında çalıştığım Cumhurbaşkanlarından ve siyasetçilerden bunu öğrendim.

Şimdi, her şeyin bir zamanı vardır ve bu yaptığımız Dışişleri Komisyonu bünyesinde hepimizi çok tatmin edebilir ama acaba İslam İşbirliği Konferansı bundan dolayı “Biz ne yaptık, Türkiye’yle tekrar nasıl barışalım?” diye bir şeye girecek midir? Ben çok endişeliyim ama...

ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Hayır, hiç yapmayacaktır.

BAŞKAN – Çok sembolik...

ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Sembolik olur ama.

BAŞKAN – Bakın, bütün bunlar... Bugünün ortamında, demin de söylediğim gibi, menfaatlerimizle ilgili adımlar atmamız lazım ve hiçbir şey de unutulmaz yani düşmanları affedersiniz, isimlerini bir yere kaydedersiniz; usul budur. Dolayısıyla bunların hepsinin zamanı da gelecektir ama bence çok önemli bir noktadayız ve Türkiye’nin gerçekten geleceğiyle ilgili, bir anlamda bekasıyla ilgili, terörle yıllardan beri verdiği mücadeleyle ilgili çok önemli bir noktaya geldik. Bu noktada bizim ormana bakmamız lazım. Ormana bakarken de ormanın yangını sırasında, yakma teşebbüsü sırasında ağaçları yakanları biz bulur yakalarız bir yerde ama bugün bunlardan ziyade büyük resme bakalım derim ben ve bunu bir Dışişleri Komisyonu kararıyla değil, ülkemizin genel stratejisi içinde zaten bunu bir yerlere oturturuz ileride. Ama bence bunu ertelemek yerine... Genel Kurula zaten gelip gelmeyeceği, ne zaman geleceği belli değil. Dolayısıyla bu mesajı biz başka şekilde de veririz, burada bir açıklama yaparız, çok daha güçlü olur ama karanlıkta göz kırpma gibi bir durum olur bunu ertelememiz. Ama biraz daha sıkıntılı bir durum olursa yine bu Komisyonda sırf bunun için toplanalım, oy birliğiyle bir karar alırız ve o açıklamayı yaparız, çok daha etkili olur, herkes okur, her yere ulaşır.

Hocam, uygun bulursanız, böyle bir şey isteyelim.

Asuman Hanım, buyurun.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Malumunuz, geçen hafta biz de Belgrad'daydık Meclis Başkanımızla beraber. Bu konuyla ilgili, Fransa'nın başını çektiği yine operasyonla ilgili bir önerge... Barış Pınarı Operasyonu'yla ilgili orada çok ilginç şeyler yaşadık. Yöneticileriyle ya da onları temsil edenler -bu Arap dünyası olsun, işte farklı ülkeler olsun- ile halklar arasında gerçekten farklılıklar var. Gerçekten onları temsil etmediğini düşünüyorum ben de.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) - Ne toplantısı bu Asuman Hanım?

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – PAB toplantısıydı, IPU toplantısıydı.

Orada çok ilginç şeyler yaşadık. Mesela İran bize karşı oy kullandı. Ben, İran'dan tanıdığım milletvekilinin yanına gidip “Niye böyle bir şey yaptınız?” dedim. “Ya, biz de bilmiyoruz, kesinlikle yanlış bir karardı bizce de yani böyle yapmamalıydık.” dedi. Sonra Meclis Başkanımızla da görüştüm ben onları, ona da aynı şeyi söyledi, hatta mülakatında da Meclis Başkanımız yer verdi. O yüzden, hakikaten halkları düşünerek hareket etmek çok daha doğrudur. Suudlarda bile, Birleşik Arap Emirlikleri'nde bile, bizim toplantılarımızda vekillerin kendi içlerinde bile Türkiye'ye karşı fikirleri farklı, dışarıdan yansıtıldığı gibi değil. Bunu baz almak gerekir diye not düşmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Değerli arkadaşlar, ben, ilk kez Haluk Bey'i bu kadar heyecanlı, bu kadar da duygusal gördüm açıkçası. Ben Haluk ağabeyi uzun yıllardır tanırım, milletvekili olmadan önceki Avrupa Konseyi çalışmalarımızdan bu yana Haluk ağabeyle yakın ilişkilerimiz var ama bugün çok duygusal gördüm ve duygusallığı yüzüne de böyle bir kırmızılık olarak, al bayrak gibi yansımış.

BAŞKAN – Siz onu grup başkan vekili döneminden hatırlamıyorsunuz, ondan.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – O dönemden de tanırım, o dönemdeydi zaten Haluk ağabey...

Şimdi, benim siyasete ve diplomaside bildiğim çok temel bir unsur var; diplomasie ve siyaset duygusallığı kaldırmıyor. Sayın Başkanımızın da az önce belirttiği gibi, tarihi düşmanlarınız konjonktürel olarak belli süreçlerde bakıyorsunuz ki müttefik hâline dönüştürüyor. Uluslararası ilişkilerin de en önemli yanlarından birisi aslında bu. Uluslararası ilişkiler çok dinamik bir fenomendir ve çok statik durumları da kabul etmez. Menfaat ilişkilerine, ülkenizin menfaatlerine göre hareket ettiğiniz için dost ve düşman ilişkileriniz çok sık değişiklik arz edebilir ve bu gayet de doğaldır temel birtakım devlet politikalarınız haricinde.

Şimdi, Türkiye gibi doğu ile batı, kuzey ile güney arasında, Asya ile Avrupa arasında bir köprü vazifesi görmüş ve tam dört yüz yıl hem Avrupa'ya hem Kafkaslara hem de Orta Doğu'ya hükmetmiş, yönetmiş bir ülkenin böyle birtakım duygusal yaklaşımlarla, sırtını “Şu gelişmelerden dolayı Arap dünyasına dönelim.” veya “Bu gelişmelerden dolayı Türk dünyasına dönelim.” veya “Şundan dolayı Avrupa'ya dönelim.” gibi bir tercih yapma şansı yoktur. Bizim beş bin yıllık bir devlet geleneğimiz var ve bu beş bin yıllık devlet geleneği bizim hem Asya'da var olmamızı zor koşar hem Orta Doğu'da var olmamızı güçlü bir şekilde zor koşar hem de Avrupa'da var olmamızı zor koşar.

Onun için, birtakım Sykes-Picot suni sınırları sonrası oluşmuş bu 22 Arap coğrafyasında, az önce Asuman Hanım'ın da belirttiği gibi, suni devletlerin ortaya koymuş olduğu birtakım reflekslere bakarak bütün bir Arap coğrafyasını dışlamamız, hele halklarını dışlamamız... Ben eminim ki bugün Arap halkları nezdinde bir kamuoyu yoklaması yapılırsa bu Barış Pınarı Operasyonu'na destek yüzde 80'den aşağıya çıkmaz. Kaldı ki Suriye halkının kendisi bizatihi Türk Silahlı Kuvvetlerinin Suriye'de var olmasını istiyorlar. Onun için, dört yüz yıl yönettiğimiz bir coğrafyaya sırtımızı dönmememiz veya

Kafkaslar, Orta Doğu ve Balkanlar gibi çatışma coğrafyalarının tam merkezinde zor bir coğrafyada hayat süren güçlü bir devlet olarak bizim duygusal yaklaşımlarla ve birtakım suni beklentilerle sırtımızı Arap dünyasına dönmememiz gerekiyor.

Haluk Bey, ümmet meselesi İslam'ı tanımlar yani "İslam coğrafyası" demek veya "İslam milleti" demek "İslam toplumu" demek "ümmet" demektir. "Ümmet" belki Arapçası ama bugün Hristiyan toplumunu nasıl tanımlıyorsak "Hristiyan toplumu" diyerek İslam toplumlarını da "ümmet"le tanımlarız. Bunun Türkçesi "İslam toplumları" demektir. Buna çok takılmaması gerektiğini düşünüyorum, yüzde 99'u Müslüman bir ülkenin evlatları, çocukları olarak İslam coğrafyasının, İslam toplumlarının da çok ciddi bir parçası olduğumuzu düşünüyorum. Bizim diplomasimizde, özellikle dış politikamızda kesinlikle duygusallığa, küskünlüğe yer vermememiz gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Özdemir, buyurun.

İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, böylesi bir gündemde, böylesi bir toplantıda Türk dünyasının böylesine önem atfedilerek değerlendirilmesinden dolayı duyduğum memnuniyeti ifade etmek isterim çünkü bir kez daha tarihin ve koşulların Türk dünyası gerçeğini öyle ya da böyle karşımıza getirdiğini görüyoruz. Bu, ister bu anlaşmayla ilgili olsun veyahut da başka bir şeyle ama bu gerçeğin Türkiye Cumhuriyeti'nin ve hepimizin karşısında olduğunu ifade etmek isterim. Dolayısıyla bu anlamda da kendi adıma memnun olduğumu belirtmek isterim ki bu zaten Dışişleri Bakanlığımızın da önümüzdeki dönemde başlatacağı Asya açılımında –temennimiz odur ki- Türk dünyası da bir esas ve temel alınan –öyle umut ediyoruz ki- alanlardan bir tanesi olur.

Tabii, ben doğru mu anladım bilmiyorum ama anlaşmayla alakalı Yavuz Selim Bey'in bir ifadesi oldu. Bu anlaşmanın altyapısını oluşturan ve bunu teklif eden Türkiye midir?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Evet.

İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Yoksa bu anlaşma bize teklif edilmiş midir? Bu ayrım netleşirse gündemle alakalı hassasiyet bir tarafa kalmak üzere, anlaşmayla alakalı konu herhâlde daha net ortaya çıkacaktır kanaatini taşıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kamil Aydın, buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Evet, Haluk Bey'in hissiyatına tabii, duygusal boyutta, bireysel boyutta katılıyoruz. Tabii, bunun çok formal, çok böyle parti seviyesinde ifade edilmesi bizi daha çok mutlu eder, onu da merak ediyorum; acaba öyle bir düşünce, öyle bir görüş, öyle bir bakış var mı diye.

Şimdi, elbette ki tarihsel süreçte zaman zaman yalnız kaldığımızı hissediyoruz. Sadece İslam İşbirliği Teşkilatı değil, bizim üyesi olduğumuz birçok uluslararası birliktelikler var. Yani bizim için zaten çok sürpriz olmadı, böyle bir beklenti, böyle bir tavır şeyi bekliyorduk biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak ama aynı tavır Avrupa Birliğinden de geldi, Avrupa Konseyinden de geldi hatta Birleşmiş Milletler kararlarına baktığımız zaman, çok, lehimize böyle alınmış, alt komisyonlardan gelen bir karar söz konusu değil. Geçen hafta NATO Parlamenter Asamblesindeydik arkadaşlarla beraber, öyle çok bizim lehimize olayımızı onaylayan tavırlar görmedik hatta dışarıda gösteriler yapılırken içeride de

neredeyse linçle karşı karşıya kaldık ama şunu hiç gündeme getirmedik: Yani NATO'dan çıkalım, NATO'ya küselim, o birlikteliğin dışında olalım, Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi falan. Aslında kalıp mücadele etmekten yanayız, Türk milletinin de şiarına bu yakıştır.

Şimdi burada İsmail Bey'in söylediğini ben biraz daha açacağım. Bu teklifte, şimdi karşımızda Arap Ligi devletleri ya da İslam İşbirliği Teşkilatı bağlamı içerisinde düşündüğümüzde Türkiye standartlarında bir demokratik geleneğe ya da yönetim şekline sahip bir ülke yok. Sayın Serdengeçti burayı birazcık açarsa çok mutlu oluruz, bize de bireysel olarak. Ben uluslararası ilişkiler ve Türk dünyasından sorumlu Genel Başkan Yardımcısıyım ve inanın, özellikle Arap ülkelerindeki bizim Türk vatandaşlarımızın; bu Hataylı da olabiliyor, Gaziantep'li de olabiliyor, Kilisli de olabiliyor hatta çok masumane, yardım amaçlı, Bayır Bucak Türkmenlerine bir kamyon yardım götürürken dahi İŞİD üzerinden onların kontrolüne, onların eline geçip şu anda bunu bir uluslararası koz gibi düşünüp bu kadar antidemokratik davranma içerisine girip idam fermanları yazılan vatandaşlarımız var, Yavuz Bey bunlara vâkıf, bizlerde de bu bilgiler var. Şimdi, karşımızda çok demokratik bir yapı yok, böyle bir yapı içerisindeyiz. Şimdi, ben yoğunlaşıyorum; Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü, sanki burada –eğer yanlış düşünüyorsam lütfen beni düzeltin- biz onları birazcık legal bir yapıya çekmeye çalışıyoruz. Bunların bu antidemokratik tavırlarını önleyici ortak bir merkez üzerinden taleplerimizi daha doğru, daha muhatap alınabilir getirme adına bir merkez mi kuruyoruz ve bunu biz mi öncüllük ederek yapıyoruz yani artık onları da bir demokratik zemine çekip bir hukuk devleti olma özelliklerini anımsatarak birazcık, bizim mağdur olduğumuz birtakım olayların giderilmesi adına mı düşünülmüş bir şey yoksa gerçekten hani dostlar alışverişte görsün babından karşılıklı teatide bulunuldu, talepler incelendi, hadi böyle bir şey kuralım ama uygulamada kim ne yaparsa yapsın şeklinde bir algısı var mı, bunu öğrenmek istiyorum.

Tepkiye gelince, Haluk Hoca'mın gerçekten haklı bir duygusal tepkisi ama bunu sanıyorum Meclisteki hemen hemen ağırlıklı olarak biz de yaptık, AK PARTİ de yaptı, Cumhuriyet Halk Partisi de yaptı yani bu kararı çok da alkışlamadık yani çok da dikkate almadık; protestolarımızı yaptık, Genel Başkanımız bundan önceki grup toplantılarında mütemadiyen bunların gerçekten haktan kopuk olduklarını, Kaşıkçı cinayeti bağlamında o kadar büyük eleştirilerimiz, o kadar büyük onları protesto edici ifadelerimiz oldu ki onu da ayrı bir not olarak ifade etmek istiyorum ama Sayın Serdengeçti, birazcık şu maddenin içeriğini açıklarsanız çok mutlu oluruz, daha iyi oturur yerine diyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur, size de söz vereyim, sonra sorulara cevap verilir.

Buyurun Sayın Güzelmansur.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Ben o bölgede yaşayan bir kişi olarak söylüyorum: Haluk Hoca'mın tepkilerini çok yerinde ve -bizim o bölgenin insanı olarak da- yalnız o bölgenin değil, tüm Orta Doğu'nun tepkisi olarak görüyorum. Ben teşekkür ediyorum bunun için de çünkü gerçekten son yıllarda –ben de Arapça bilen bir insanım- bu Arap ülkelerinin bize bu takındıkları tavırdan en çok bizim bölgenin etkilenen bir insanı olarak da bu eleştirilerin dikkate alınmasını ve özellikle bu tepkinin dikkate alınmasını ben Değerli Komisyon Başkanına sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Emre, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bilgi amaçlı tabii, İçişleri Bakanlığı temsilcisine sormak istiyorum: Malum, bazı uluslararası polis iş birliği şeyleri, başta INTERPOL olmak üzere, bunların farkı nedir? Yani çünkü İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkelerden de INTERPOL üyesi olan birçok ülke olsa gerektir; bunların farkı nedir yani böyle bir ayrı girişiminin anlamı nedir, onu merak ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Serdengeçti, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET FATİH SERDENGEÇTİ – Öncelikle Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; saygılarımı sunuyorum.

İslam İşbirliği Teşkilatı tabii, sadece bir Orta Doğu'da ya da Afrika'da olan bir teşkilat değil yani coğrafi olarak baktığımız zaman Asya'dan Avrupa'ya, Kafkasya'ya, Afrika'ya kadar uzanan bir alan. Bu alanda biz güvenlik iş birliğini son derece önemsiyoruz, ülkeler arasındaki iş birliğini geliştirmek istiyoruz. Bunun hem ülkemizin etkinliğine hem de güvenliğimiz açısından ciddi bir verimlilik getireceğini, etkinlik getireceğini değerlendiriyoruz.

Tabii, INTERPOL dediğimiz uluslararası kuruluş yaklaşık 190 ülkenin üye olduğu bir kuruluş. Bu tür kuruluşların en önemli özelliği özellikle uluslararası suçlarda, sınır aşan suçlarda veri paylaşımı. Yani difüzyonlarla, işte suçluların yakalanması noktasında aracı rolünü oynamak. Bu noktada bunun var olması coğrafi güvenlik teşkilatlarının kurulmasına engel olmuyor. Mesela Avrupa EUROPOL var, SELEC var yani yine diğer güvenlik kuruluşları vardır. Bu doğrultuda da özellikle İslam İşbirliği Teşkilatının polis iş birliğinin de son derece önemli. Burada ön almak istiyoruz, bu teklif bizden geliyor. Bunu sonuçlandırabildiğimiz takdirde ve bunu sağladığımız zaman INTERPOL'de ve diğer uluslararası kuruluşlarda da gücümüzün daha da artacağını değerlendiriyoruz. Mesela Şili'de en son 88'inci genel kurul yapıldı, orada ülkemizi temsilen bizler gitmiştik, 90'ıncı INTERPOL genel kuruluna 2021 yılında Türkiye ev sahipliği yapacak. Yani uluslararası konjonktürde bu karar çıktı yani oylamada çok yüksek düzeyde oy aldı Türkiye'nin ev sahipliği. Bu noktada bazen konjonktürel dalgalanmalar, nihayetinde polis iş birliğini çok şey yapıyor. Biz bu noktada -coğrafya kaderimizdir aynı zamanda- bu coğrafyada mutlaka özellikle terörizmle mücadelede, sınır aşan suçlarla mücadelede, organize suçlarla mücadelede, düzensiz göçü besleyen insan kaçakçılığıyla mücadelede ülkeler birbirlerine ihtiyaç duyarlar. Bu noktada biz burada yönlendiren olacağız. Mesela burada eğer polis iş birliği teşkilatı kurulduğu takdirde İslam İşbirliği Teşkilatı çerçevesinde, ilk geçici genel direktör bizden olacak ev sahibi ülke olarak.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Biz biraz bağlayıcı kılmaya mı çalışıyoruz, proaktif miyiz bu bağlamda?

EMNİYET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET FATİH SERDENGEÇTİ – Bu konuda proaktif ve sonuç itibarıyla da orada genel direktörlüğü ele geçirdikten sonra o noktada özellikle ülkelerdeki polisiye iş birliğini son derece önemsiyoruz. Oradaki her türlü bilgi alışverişinin bizim kendi güvenliğimiz ve kendi pozisyonumuz açısından güç katacağını değerlendiriyoruz. Aynı zamanda tekrar altını çizerek şunu arz etmek istiyorum: Yani bu Avrupa'yı, Asya'yı, Kafkasya'yı, Afrika'yı bağlayan bir coğrafya, sadece salt bir coğrafya değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Koç, buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, birçok arkadaş benim konuşmamdan sonra söz aldı. Doğrudur, duygusal bir boyutu oldu. Yani duygu katmazsanız konuşmalarınıza, yorumlarınıza bence çok insani olmuyor o yorumlar, çok metalik oluyor, mekanik oluyor, ne dersiniz.

Ümit Hoca başka şeyler söyledi, 1944'e filan gitti, İkinci Dünya Savaşı'nın sonlanma dönemine, değişik şeylere; ben Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkarları neredeyse o tarafa daha yakın durmasının, ilişkilerini o yönde derinleştirmesinin doğru olduğuna inanıyorum ve beni de bütün dünya Müslümanları, tabii bütün insanlık önemli ama beni ön planda ilgilendiren Türkiye Cumhuriyeti devletinin sınırları içinde yaşayan, Türkiye Cumhuriyeti'ne yurttaşlık bağıyla bağlı insanların kaderinin daha ön planda tutulması tarafı yani bu duygusallığım da eğer duygusallık kabul ediliyorsa memnun olurum.

Sayın Kıran'a bir sorum daha var veya bunu Sayın Serdengeçti de cevaplayabilir: Bu tüzük kaç ülkede onaylandı? Bizden önce onaylayan kaç ülke var İslam İşbirliği Teşkilatına bağlı? Biz ilk mi olacağız? Bizden sonra kaç ülkenin onaylamasını bekliyorsunuz? Öngördüğünüz –Kamil Bey'in de söylediği- proaktif olma durumunda Türkiye'nin böyle kaç ülkeyle bu işte, bu bahsettiğimiz başlık altında bizim ön alarak ilişki kurabileceğimiz, böyle bir organizasyon yürütebileceğimizi var sayıyorsunuz zaman içerisinde?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, belki ben öyle algılamış olabilirim ama Haluk Hocam şahsi bir ithamda da bulundu tabii. Yani öncü rolü bir klişe olarak, klişe cümleler kullanmakla itham etti. Ben kendisine cevaben değil ama yani Türkiye'nin öncü rolü ifadesinin bir klişe olarak tarafımca ve ülkemizce algılanmadığını burada özellikle vurgulamak isterim. Türkiye'nin öncü rolü bir klişe değildir, klişe olarak da kullanmadım. Burada tabii, Komisyonumuzun çok kıymetli vaktini almamak adına, çok detay da verebilirim ama burada kısaca –Haluk Hocama cevaben değil ama- neden Türkiye, İslam İşbirliği Teşkilatında öncü, burada sadece birkaç örneği ben özellikle vurgulamak istiyorum.

Bir kere Türkiye, İslam İşbirliği Teşkilatının kurucu ülkesidir. Kurucu ülkesi olarak bugün dönem başkanlığını yeni devrettik ve Türkiye'nin iki yıllık dönem başkanlığı Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğiyle İslam İşbirliği Teşkilatının en aktif dönemlerinden biri olmuştur. Bu dönemde İslam İşbirliği Teşkilatının reformu anlamında önemli adımlar atılmıştır. İslam İşbirliği Teşkilatı Kadın Danışma Konseyi Türkiye'nin öncülüğünde kurulmuştur. İslam İşbirliği Teşkilatının pek çok mekanizması da bugün SESRIC gibi, ekonomik platformu olan İSEDAK gibi, İslam İşbirliği Gençlik Forumu gibi IRCICA gibi pek çok önemli mekanizmasına Türkiye ev sahipliği yapmaktadır. Türkiye'nin terörle mücadelesinde en önemli aşamalarından biri İslam İşbirliği Teşkilatının FETÖ'yü terör örgütü olarak kabul etmesi olmuştur. İslam İşbirliği Teşkilatının Yemen Temas Grubu, Somali Temas Grubu, Bosna Hersek Temas Grubu, Keşmir Temas Grubu gibi son derece önemli mekanizmalarında, keza Yeni Zelanda'daki son elim saldırı sonrası Cumhurbaşkanımızın ve Pakistan Başbakanının önderliğinde yürütülen çabalarda yine Türkiye öncü rol oynamıştır. Yine, İİT'in reformu noktasındaki çabalarımız aynı şekilde dönem başkanlığımız bitmesine rağmen, geçmişte olduğu gibi önümüzdeki dönemde de devam edecektir. Kudüs'ün statüsüne yapılan saldırılar sonrası iki kez olağanüstü zirveyi İstanbul'da düzenledik ve burada alınan kararları Birleşmiş Milletler gündemine taşıdık. Tabii ki Türkiye'nin jeostratejik konumu sadece bir teşkilatın içerisinde aktif olmayı açıkçası Türkiye'yi dar kalıba sokmak olarak algılar. Türk Konseyindeki varlığımız ve etkinliğimiz de aynı şekilde devam edecek, Avrupa Birliği üyelik sürecimiz de devam edecek, NATO'daki etkinliğimiz de devam edecek. Biz Türk Konseyindeki varlığımızı ve etkinliğimize de İslam İşbirliği Teşkilatı içerisindeki konumuza alternatif olarak da görmüyoruz.

Yine, keza İslam İşbirliği Teşkilatında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gözlemci statüde yer alması önemli bir aşamadır. Yine, sizin de vurguladığımız gibi, genel sekreterlik düzeyinde, genel sekreterliğe varan temsiller elde ettik ama daha yeni, daha birkaç ay evvel bütün İslam İşbirliği Teşkilatı üyelerinin onayıyla Genel Sekreter Yardımcısı bir Türk oldu. Bu noktada Türkiye'nin kurucu üye olarak... Tabii ki, ülkelerin bireysel tavırlarında zaman zaman bizi de hayal kırıklığına sevk eden gelişmeler olabilir. Ayrıca İslam İşbirliği Teşkilatıyla Arap Ligi de birbirinden farklı kuruluşlardır. Arap Ligi bünyesinde alınan karara olan tepkimizi de zaten ifade ettik. İslam İşbirliği Teşkilatının kurumsal olarak da Barış Pınarı Operasyonu'na herhangi bir tepkisi veya kınaması da olmadığını burada özellikle not etmek isterim. Dolayısıyla ben bu öncü rolü bir klişe olarak kullanmadığı, Komisyonumuzun değerli vaktini almamak adına bu detayları paylaşmadığımı ifade etmek isterim.

Yine, bir diğer sorusu Haluk Hocamın "Kaç ülke bunu onayladı?" Tabii, bu tüzük daha geçtiğimiz mart ayında Abu Dabi'deki İslam İşbirliği Teşkilatı Dışişleri Bakanları Konseyinde imzalandı. Türkiye'nin öncülük ettiği bir anlaşma, bir tüzük olduğu için, bir mekanizma olduğu için bunu ilk Türkiye'nin kabul etmesi son derece önemli olacak, teşvik edici olacak ve 19 İİT üyesi ülkenin kabul etmesi sonrası biz bu mekanizmayı hayata geçirebileceğiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Şimdi, tabii, teşekkürler açıklamalar için. Ancak burada bir konuyu gündeme getirmek durumundayım. Sayın Başkan başlangıçta da söyledi, finansal konular, harcamalarla ilgili konular bizim için mühim, neticede milletvekilleri olarak önemli bir görevimiz denetim işlevi ve idarenin toplumumuzun, devletin imkânlarını doğru kullanması.

Şimdi, burada ev sahibi ülke olarak birtakım masraflar üstlenilecek. Açıklamalardan anladığım kadarıyla bu konuda zaten ev sahibi ülke olmak için de bir rekabetin olmadığı anlaşılıyor -yani başka ülkeler yarışarak- hani "Biz olalım ev sahibi ülke." diyen pek kimse yok. Netice itibarıyla İslam İşbirliği Teşkilatı bünyesinde rekabetin olduğu konularda işte böyle bir Türkiye'ye dönük hüsnüniyet içeren bir yaklaşımın olmadığı da malumunuz.

Özetle, Türkiye olarak, derin bir ekonomik krizin içinden geçen bir ülke olarak, harcamaları ciddi bir sorun hâline gelmiş, bütçe açığı ciddi bir sorun hâline gelmiş bir ülke olarak bu konuları bu kapsamda da ele almak gerekir diye düşünüyorum. Hem Haluk Bey'in ve Sayın Özdağ'ın gündeme getirdiği, bir uluslararası politika sorunu bakımından anlaşmanın geri çekilmesi, geciktirilmesi önemli bir tema olarak öne çıkıyor hem de önce söylediğim gibi, bir yükümlülük olarak Türkiye'nin ve bahsettiğiniz başka uluslararası polis iş birlikleri bir tarafta dururken bu bana yani bir milletvekili olarak böyle bir harcamanın yüklenilmesinin çok daha gerekli olduğu bu açıklamalar çerçevesinde ben de oluşmadı. Bunu da belirtmek istedim.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldız.

AHMET YILDIZ (Denizli) – Sayın Başkanım, ben, belki bazı konuların açıklığa kavuşmasına yardımcı olabilirim diye söz aldım.

Tabii, ben yürütmedeyken bu konunun şahidiyim biraz. Şimdi, bunu biz istedik, İsmail Bey'in sorusunu belki net cevaplamak bakımından... Örgütte uzun süredir yeni bir kuruluş kurulmaması yönünde bir karar var ve direnç var. Dolayısıyla biz bunu istediğimizde de bugün Barış Pınarı Harekâtı'nı eleştirenler de buna da karşı çıktılar aslında. Bizim zirve dönem başkanı olmamız hasebiyle

bunu biraz onun da etkisiyle geçirme şansımız oldu. Dolayısıyla biz burada aksine bir şey yaparsak tam tersi bugün bizi eleştirenler sevinecekler, bu bizim talebimizin geri kalmış olması şeklinde cereyan edecek yani onların değil veya örgütün bizden istediği bir şey değil.

Şimdi, tabii ki Türk dünyasıyla ilişkilerin öncelenmesi gerekir. Ben örgütte Türkiye'yi temsil etmiş bir kişiyim, İslam İşbirliği Teşkilatında. Ona rağmen tabii ki Türk dünyasının öncelikli olması gerekir. Ama bizim bu örgütte bulunmamız önemli, hatta öncülük etmeye çalışmamız da çok önemli İslam dünyası bakımından, bizim bakımımızdan da. Öncülük ettiğimiz konular çok var ama mesela, Kosova'nın tanınması, Bosna, Filistin, bizim kendi davalarımız olan Kıbrıs, Batı Trakya... Dolayısıyla bunu bu şekilde sorgulamak yerine benim bir önerim var ileriye dönük aslında. Örgütte Arap grubu, Afrika grubu var şu anda, Asya grubu var, belki örgütte artık -bu kadar Türk cumhuriyeti var- bir Türk grubu kurulmasını gündeme getirebiliriz diye düşünüyorum. Ama burada geçmezsek bunu bugün tam tersi Barış Pınarı Harekâtı'nı eleştirenler sevinecekler çünkü buna karşı çıkanlar da onlardı, onlara rağmen bunu başardık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI POLİS İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON MERKEZİ
TÜZÜĞÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) – 2 Mart 2019 tarihinde Abu Dabi'de imzalanan “İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü”nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Bir önerge var, onu okutup ondan sonra her ikisini birlikte oylayacağım.

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2034) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “2 Mart 2019 tarihinde” ibaresinden önce gelmek üzere “Türkiye Cumhuriyeti adına” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Ali Şahin

Gaziantep

Gerekçe:

Önergeyle anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin kanun teklifinin 1'inci maddesine Türkiye Cumhuriyeti adına ibaresi eklenerek çok taraflı anlaşmanın Türkiye Cumhuriyeti tarafından 2 Mart 2019 tarihinde imzalandığının belirtilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda değiştirilen 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin diğer maddelerini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2034) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 25 Ekim 2019 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini istirham ediyorum.

İçişleri Bakanlığımızı temsilcilerine teşekkür ediyorum katkılarından dolayı.

Gündemin 6'ncı maddesine geçiyoruz.

*6 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi, (2/1796) esas numaralı Kanun Teklifi 12 Nisan 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 8 Mayıs 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. 26'ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma, dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Somali, Afrika ortaklık politikamızın en önemli merkezlerinden biri ve Türkiye'nin en büyük kalkınma yardımında –ki tutarı 1 milyar doları aştı artık- bulunduğu bir ülke hem finansal anlamda hem kapasite geliştirilmesi anlamında hem tecrübe paylaşımı anlamında bu ülkeyle önemli iş birliğimiz mevcut. Kalkınma İşbirliği Anlaşması da bu kapsamda 2017 tarihinde Ankara'da imzalanmıştı. Anlaşma imzalandığında tabii, bu anlaşmanın içinde yer alan önemli kurumumuz TİKA o zaman Başbakanlığına bağlıydı. Yeni Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemimizle birlikte bildiğiniz gibi, TİKA Kültür ve Turizm Bakanlığımıza bağlandı. Bu kapsamda, hem bu değişikliğin dercedilmesi hem de TİKA'nın diplomatik statü kazanması anlamında bu anlaşmasının onaylanmasını önemsiyoruz. Anlaşmayla 2011 yılından itibaren Somali'de program, proje ve faaliyetlerini sürdüren TİKA Program Koordinasyon Ofisi Program Koordinatörü Ve Program Koordinatör Yardımcıları 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi'ne diplomatik misyon ve diplomatik ajanlara tanınan ayrıcalık ve bağımsızlıklardan yararlanacak. Somali'deki tüm TİKA çalışanlarımız vatandaşı buldukları ülkenin iş hukukuna ve sosyal güvenlik sistemine tabi olacaklar. Yine, Program Koordinasyon Ofisi Somali'de herhangi bir vergi veya döviz kısıtlamasına tabi olmayan döviz hesapları açma ve bunları işletme ehliyetine sahip olacak.

* (2/1796) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Yine, Program Koordinatörü, Koordinatör Yardımcıları ve bunların ailelerine oturma ve çalışma izinleri gecikmeksizin ve ücretsiz olarak düzenlenecek. TİKA Program Koordinasyon Ofisinin Türk uyruklu personel ve aileleriyle diğer yabancı uzmanların Somali'deki güvenliği teminat altına alınacak ve gerektiğinde bunların Türkiye'ye dönüşleri kolaylaştırılacak. Kalkınma iş birliği proje ve programlarının uygulanması için Türkiye'den gönderilen uzmanlara ve diğer personele görevlerini ifa etmeleri hususunda yardım edilecek ve gerçekleştirilmesi onaylanmış projeler için ihtiyaç duyulan ilgili dokümantasyon ve bilgi iletilecek, ülkelerimiz arasındaki mevcut dostane ilişkiler ve saygı çerçevesinde karşılıklı bağlarımızı güçlendirme ve verimli bir kalkınma amacıyla iş birliğimizin daha etkili, verimli bir biçimde sürdürülmesi noktasında bu anlaşmanın kabulünü önemsiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – TİKA Başkan Yardımcısı Sayın Rahman Nurdun, buyurun.

TİKA BAŞKAN YARDIMCISI RAHMAN NURDUN – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; çok teşekkür ederim.

Sayın Bakan Yardımcımız gayet güzel açıkladı, ilaveten bir şey söylemeye gerek kalmadı diye düşünüyorum. Ama 2009'da bir anlaşma imzalanmış bir kere, ondan sonra 2017 yılında 2'nci anlaşma, bu da onun yerine geçecek bir anlaşma. Eğer bugün Komisyonunda uygun görülürse hayırlara vesile olacak diye düşünüyorum. Eğer buna ilaveten bir soru olacaksa cevaplandırmaya hazırım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Soru sormak isteyen üyelerimiz olmadığı cihetiyle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA KALKINMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI VE ANLAŞMADA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) – 26 Nisan 2017 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği” ve Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair “Notalar”ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1796) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı'nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz şayet varsa 25 Ekim 2019 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 7'nci maddesine geçiyoruz.

*7 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi, (2/1539) esas numaraları Kanun Teklifi 4 Ocak 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 14 Ocak 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. 26'ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Gine de aslında TİKA'mızın faaliyet gösterdiği ülkelerden biri, 2013'ten bu yana büyükelçiliğimiz de faaliyet gösteriyor. Yine, Gine'nin de Ankara Büyükelçiliği 2013'ten beri faaliyet gösteriyor; Afrika açılım ve ortaklık politikamız kapsamında önemsedığımız bir ülke, FETÖ'yle mücadelede de önemli bir iş birliğimiz var bu ülkeyle. TİKA'mız aslında 2006'da açmıştı ofisini ama yasal altyapısı yoktu, bu anlaşmayla birlikte oradaki TİKA ofisimiz ki çok önemli faaliyetlerde bulunuyor, önemli kapasite geliştirme projeleri yaptı, sağlık ve eğitim yardımlarında bulundu. Bu çalışmalara yasal bir statü kazandırmak adına ve TİKA ofisine bu anlamda hukuki statü kazandırmak adına bu anlaşma katkı sağlayacaktır.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Nurdun, buyurun.

TİKA BAŞKAN YARDIMCISI RAHMAN NURDUN – Sayın Başkan, ilaveten bir katkı olmayacak, aynen katılıyorum.

Teşekkür ederim.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Emre, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Birkaç soru yöneltmek istiyorum: Şimdi, bu kalkınma işbirliği anlaşmalarının anladığımız kadarıyla bir benzer formatı var farklı ülkelerde yapılan anlaşmaların. Biz yaptığımız inceleme sonucunda şöyle bir veriye ulaştık. Daha önce Ürdün'le yapılan bir anlaşma var ve Komisyonumuz 26'ncı Dönem Birinci Yasama Yılında bu anlaşmayla ilgili raporunu hazırlamış. Şimdi bir karşılaştırma yapıldığında şu görünüyor. Gine'yle yapılan anlaşmada bir farklı hüküm var, madde 4. Bu maddede TİKA Program Koordinasyon Ofisinin yetkileri belirlenmiş 4'üncü maddede. Ancak böyle bir madde Ürdün'le yapılan

* (2/1539) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

anlaşmada yer almıyor, bu farklılığın sebebini ben sormak istiyorum. Ve tabii, bu yetkilere baktığımızda değerlendirmelerimize göre geniş yetkilerin olduğunu düşünüyoruz. Böyle geniş yetkilerin tanınmasının amacını sormak istiyorum.

Yine, benzer kapsamda anlaşmanın 9'uncu maddesinde "Bu anlaşmanın hükümleri anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce başlatılmış proje ve programlar için de uygulanır." hükmü var. Burada hâlihazırda Gine'de başlatılan herhangi bir proje ve program var mıdır, bunu sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kıran, siz mi cevap verir misiniz yoksa Sayın Nurdun mu?

Sayın Nurdun, buyurun...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Okuyayım mı 4'üncü maddeyi, ihtiyaç var mı acaba?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Önümüzde var.

TİKA BAŞKAN YARDIMCISI RAHMAN NURDUN – Sayın Milletvekilim, çok teşekkür ederim.

Tabii ki Sayın Bakan Yardımcım biraz önce ifade etti yani Afrika açılımı politikası kapsamında Gine de önemli bir ülke. Bu kapsamda bizim orada ofisimiz kuruldu, iki sene öncesi imzalanan protokol gereği. O günden itibaren orada birtakım kalkınma işi, proje gerçekleştirmektediriz. Önemli olan alanları söyleyecek olursak genelde böyle, sağlık alanı, tarım, mesleki eğitim konusunda projelerimiz devam ediyor. Örnek verecek olursak Cumhurbaşkanımızın talimatıyla turizm eğitim programı kapsamında 2016 ve 2017 yıllarında Gineli 16 turizm öğrencisine Antalya'da eğitim programı verildi. Gene Cumhurbaşkanımızın talimatıyla Gine Cumhuriyeti'ne 50 adet otobüs hibe edildi, burada o zaman bizzat Başkanımız Serdar Çam katıldı, şu anki Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı. Onun dışında 2019 yılı içerisinde başkent Konakri'de Ignace Deen Hastanesinde yeni doğan bebek ünitesi kurulması, kadın meslek edindirme merkezinin donanımının gerçekleştirilmesi. Kindia'da 100 hektarlık arazinin ananas tarımına açılması ve tarım okuluna tarım aletlerinin tedarik edilmesi gibi projeler planlanmaktadır. 2008 ile 2018 yılları arasında TİKA tarafından yaklaşık 5,7 milyon dolar kalkınma yardımı gerçekleştirildi. Türkiye'nin resmî kalkınma yardımına bakacak olursak 13 milyon dolar kalkınma yardımı gerçekleştirildi Gine'de.

Tabii, burada vaktinizi almak istemiyorum ben, bir sürü proje var, dilerseniz yazılı olarak arz edebiliriz ileride.

Teşekkür ederim.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Kıran'ın da bir açıklaması olacak mı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Tabii, anlaşmalar akdedildiği tarihe ve koşullara göre değişiklik arz edebiliyor. Bu anlaşma kapsamında yer alan söz konusu 4'üncü madde zaten TİKA'nın orada faaliyetlerini yürütebilmesi için ve diplomatik ayrıcalıklardan da yararlanması için çok elzem bir madde. Tabii, Ürdün'le olan anlaşmanın detaylarına bakıp daha sonra yazılı bildirimde de bulunacağız Vekilim. O dönemin koşullarında tabii ortaya çıkan ihtiyaçlara göre eğer Ürdün'de bu madde bir eksikliğe sebep oluyorsa bunu Ürdün'le yeniden karşılıklı olarak teati edip bu anlaşmayı güncelleme noktasında bir ihtiyaç ortaya çıkarsa bunu tabii değerlendireceğiz.

Diğer sorunla ilgili az önce TİKA Başkan Yardımcımızın da ifade ettiği gibi devam eden projelerin devamlılığını teminat altına alabilmek adına, hâlihazırda zaten yürütülen projelerin devamlılığını sağlamak adına bu madde gerekliydi, o kapsamda anlaşmaya dercedilmiş oldu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Emre.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Açıklama için teşekkür ederim ama ben yeterli görmüyorum. Şöyle ki: Şimdi buradaki hükümler sözleşme akdetmek, taşınır mülk edinmek, elden çıkarmak, taşınmaz kiralamak yani bunlar ülkeden ülkeye özel koşullar sebebiyle farklılık oluşturacak türde yetkiler değil. O bakımdan yani açıklamalarımızın benim sorunun yanıtını oluşturmadığını düşünüyorum.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Bazen yorum farklılıkları olabiliyor Vekilim. O anlamda hani taşınmaz edinmek bir ülke tarafından farklı algılanıp diğer ülke tarafından çok önemsiz bir detay olarak algılanabiliyor. Tabii, bu ikili müzakerelerde ortaya çıkan anlaşma neticesinde nihayetinde bir metin ortaya çıkıyor. Neticede de Ürdün’de de TİKA’mız etkin şekilde faaliyetlerini sürdürüyor. Gine’de de bu anlaşmayla birlikte hukuki statüsünü elde etmiş olacak.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu konuda da yani çok affedersiniz şeyi uzatıyorum ama yani Bakanlık temsilen bulunduğu zaman bu türden sorularla ilgili ciddi hazırlık yapmanızı bekleriz. Yani “Sorularınıza cevapları sonra yazılı verelim.” diyorsunuz ama neticede bu anlaşmayla ilgili Komisyonunda bir karar verilecek.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Ben Ürdün kısmını kastettim efendim.

YUNUS EMRE (İstanbul) – O yüzden yani biz nasıl dersimizi çalışıp geliyorsak lütfen siz de çalışın gelin ki Komisyonumuz etkili bir çalışma yürütebilsin.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Gine’yi konuştuğumuz için Ürdün’le ilgili detaylı bir izahatta bulunuruz efendim.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE GİNE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA KALKINMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 30 Ocak 2017 tarihinde Konakri’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1539) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin varsa 25 Ekim 2019 Cuma günü saat 17.00'ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

TİKA Başkan Yardımcısına teşekkür ediyorum.

Gündemin 8'inci maddesine geçiyoruz.

*8-Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline ilişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi. (2/2224)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline ilişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/2224) esas numaralı Kanun Teklifi 18 Eylül 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 7 Ekim 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun onayına arz edilen bu tadilat ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Metroloji Kurulunun Kazakistan yerine Pakistan'da kurulması öngörülmekte. Bilindiği gibi esasen İİT'in ilgili tüzüğünde enstitünün metroloji kurulunun sekretaryasının Kazakistan'da kurulması öngörülmekteydi ama Kazakistan'ın kendi isteğiyle geri çekilmesi sonrasında bu kurulun Pakistan'da kurulması daha evvel kararlaştırılmıştı. Bu çerçevede tüzüğün tadiline ilişkin protokol 17 Nisan 2018 tarihinde Duşanbe'de gerçekleştirilen 23'üncü Bakanlar Konseyi Toplantısı'nda ülkemizce imzalandı, böylelikle anılan tüzük tadil edilmiş oldu. Bu tadilin onaylanmasıyla birlikte Kazakistan'ın kendi isteğiyle geri çekilmesi sonrası ve Pakistan'da kurulması kararı da ülkemizce onaylanmış olacak.

Teşekkür ederim.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Çok kısa bir soru soracağım...

BAŞKAN – Kısa olmasın, uzun olsun Asuman Hanım.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR(Devam)

4.- Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin konuşma tarzının Komisyon ortamına uymadığına ilişkin açıklaması

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Uzun da olur aslında ama çok işimiz var, Genel Kurul da başlayacak.

Ben bir şey söylemek istedim çünkü biz farklı bir Komisyonuz gerçekten, güzel bir atmosferde görüşmeler yapıyoruz. Ama Yunus Emre Bey, benim gibi ilk döneminiz değil mi sizin de?

* (2/2224) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Evet.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Yani tarzı çok negatif ve enerji olarak sanki bu atmosferi bozuyor, söylemeden edemedim. Diğer muhalefetten vekillerimizin tarzı...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Burada kişisel bir konuşma yapıyorsunuz.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Benim konuşmamı kesmezseniz, ben henüz bitirmedim ama, ben sizi dinledim.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Başkan, söyler misiniz ama kişisel bir Komisyon değil burası.

BAŞKAN – Sayın Emre, söz vereceğim, söz vereceğim.

Buyurun.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Yani eleştirmek tamam, benim de ilk dönemim ve böyle bir Komisyonda ilk defa yer alıyorum. Daha önce partimizin dış ilişkiler bölümünde çalıştım uzunca zaman Başkan Yardımcılığı görevindeydim. Bu şekilde konuşmanın bu ortama uygun olmadığını düşünüyorum ve bu negatif enerjiyi kendi şahsıma sabahın erken saatinde daha çok yapacak işlerimiz var gece geç saatlere kadar, hakkı olmadığını düşünüyorum. Gerçekten istirham ediyorum, bunu söylemek gereği duydum.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkanım, cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Karşılıklı sataşma olmasın Sayın Emre, buyurun, veriyorum ama.

5.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın yaptığı açıklamasındaki kendisiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Erdoğan'ın konuşmasında benimle ilgili açıklama dışında hiçbir şey yok, o yüzden müsaade ederseniz bir yanıt vermem gerekli. Şimdi, ben tabii, dehşet içinde dinledim çünkü bakın biz muhalefet partisiyiz. Muhalefet partisinin nasıl muhalefet edeceği ya da nasıl değerlendirme yapacağıyla ilgili kararı kendisi verir. Yani siz eğer majestelerinin muhalefeti gibi bir şey bekliyorsanız yani böyle bir şeyi biz yapmayacağız. Yani bizim görevimiz bu anlaşmaları incelemek, bu konuda sorular yönlendirip bilgilenecek, ona göre oy kullanmak. Ben bir muhalefet milletvekili olarak nasıl muhalefet edeceğimle ilgili ya da nasıl değerlendirme yapacağım ile ilgili kararı ben veririm. Benim adıma böyle bir kararı vermenizi haddi aşmak olarak değerlendiririm.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Karar vermedi, kanaatini belli etti.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Şimdi, müsaade eder misiniz...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Rahatsız olma yani sen zaten konuşmana devam et...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Şimdi, böyle bir yaklaşım tarzı da var Sayın Başkan, sizin uyarmanız gerekiyor. Rica ederim, ben bir defa burada hiçbir üyeye “sen” diye hitap etmedim yani beyefendi o hakkı nereden buldunuz?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – “Siz” efendim, düzelttim.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ama yani biz burada en temel tartışma adabıyla ilgili belli düzeltmeleri yapmak durumunda kalmamalıyız.

Bir diğer bahis de şudur: Netice itibarıyla bu türden görevler belli bir uzmanlık ve deneyim gerektirir. Ben böyle bir deneyimin, uzmanlığın olduğu düşüncesiyle sorular yöneltiyorum. Yoksa Google'a sorarım, oradan alırım yanıtlarımı ama netice itibarıyla bu toplantılar bu sebeple yapılıyor.

O yüzden böyle bir hakkımızın kullanılmasına dönük gayretimizin bu şekilde değerlendirilmesini çok yadırgadığımı belirtmek istiyorum. Yani neşeli, efendim keyifli günlerinizin olmasını tabii ki dilerim, buna bir itirazım yok ama benim görevim bu değil.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Bu da değil efendim, negatif enerji yaymak.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Başkanım, ben bir şey...

BAŞKAN – Bu konuyla mı ilgili? Bu konuyu bence burada bitirelim Sayın Güzelmansur.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Yok.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur, lütfen bunu burada kapatacak bir konuşma yapmanızı sizden bekliyorum.

6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, yapıcı bir muhalefet yaptıklarına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Evet, teşekkür ediyorum.

Bugün Türkiye'deki en büyük sıkıntıların sebebi bu dış politikadır. Bundan dolayı bu Komisyon, açık ve içinde her şeyi tartışacağımız bir Komisyon olması gerekir diye düşünüyorum. Aslında yaptığımız muhalefet, yapıcı bir muhalefet. Yani biz kimseye herhangi bir şekilde hakaret etmeden, sadece sıkıntıları dile getirip nasıl düzeltebiliriz? Ben ve Komisyondaki arkadaşlarımız bu şekilde düşünürüz ama tabii ki yani sonuçta biz de burada süs olarak oturmuyoruz, insanların da bizden beklentileri var, halkın bizden beklentileri var. O bölgede yaşayan bir insan olarak en çok ızdırabı da ben çekiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER(Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

8- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Teklifi (2/2224) (Devam)

BAŞKAN - Başka söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle önce Sanayi, Teknoloji Bakanlığımıza sözü vermek istiyorum.

Sayın Mehmet Yurdal Şahin, Genel Müdür, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET YURDAL ŞAHİN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonun çok kıymetli üyeleri, Sayın Bakan Yardımcımızın yapmış olduğu açıklamaya ilave bir hususumuz bulunmamaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI STANDARDİZASYON, UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ, AKREDİTASYON VE METROLOJİ BÖLGESEL ENSTİTÜSÜ TÜZÜĞÜNÜN 5.4.1.10 MADDESİNİN TADİLİNE İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 17 Nisan 2018 tarihinde Duşanbe’de imzalanan “Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü’nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2224) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 25 Ekim 2019 Cuma günü saat 17.00’ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 9’uncu maddesine geçiyoruz.

*9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1533)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/1533) esas numaralı Kanun Teklifi 4 Ocak 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 14 Ocak 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. 26’ncı Yasama Dönemi’nde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Gana, yine, Afrika açılım politikamızda önemli bir ülke ve önemli Türk yatırımlarının olduğu bir ülke. Enerji sektöründe önemli yatırımlarımız var, inşaat sektöründe önemli yatırımlarımız var, yine havaalanı inşaatında, hastane inşaatlarında firmalarımızın orada yatırımları var. Bu yatırımları daha da güçlendirmek adına ve yatırımcılarımıza hukuki bir alan açma adına Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma Cumhurbaşkanımızın Gana’yı ziyareti sırasında 2016 tarihinde Akra’da imzalanmıştı. Anlaşma, tabii, yatırımcıya ev sahibi ülke tarafından uygulanacak muamelenin

* (2/1533) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

belirlenerek ekonomik iş birliği için uygun koşulları oluşturmayı, yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmeyi, özel teşebbüs ile ev sahibi devlet arasında çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmeyi, elde edilen kârın ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesini güvence altına almayı amaçlıyor. Bu kapsamda anlaşma yatırımcılarımıza ekonomik ve yasal güvence verirken imzacı ülkelere herhangi bir yeni yük getirmiyor.

Az önce de ifade ettiğim gibi birçok yatırımcımız var ve bu yatırımların daha da çeşitlendirilmesi, zenginleştirilmesi adına bu anlaşmanın teşvik edici olacağını düşünüyoruz ve Gana'nın Afrika bölgesinde ihtiva ettiği önemli potansiyellerin firmalarımızın ve yatırımcılarımızın değerlendirmesi noktasında önemli bir teşvik unsuru olacağını düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız, Sayın Genel Müdür Mehmet Yurdal Şahin, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET YURDAL ŞAHİN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım, Komisyonun çok kıymetli üyeleri; Sayın Bakan Yardımcımızın yapmış olduğu açıklamalara ilave bir hususumuz yok, gayet güzel bir şekilde çerçevesi çizildi.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE GANA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 1 Mart 2016 tarihinde Akra'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1533) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 25 Ekim 2019 Cuma günü saat 17.00'ye kadar bize iletmelerini istirham ediyorum.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız temsilcisine teşekkür ediyoruz.

Gündemin 10'uncu ve son maddesine geçiyoruz.

*10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/2223) esas numaralı Kanun Teklifi 18 Eylül 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 7 Ekim 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, söz konusu anlaşma Ankara'da gerçekleştirilen siyasi istişareler kapsamında Mart 2019'da imzalandı. İsviçre tarafı anlaşmayı onayladığını Nisan 2019 tarihli notasıyla bildirdi ve İsviçre bakımından iç hukuk onay süreci tamamlandı. Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle her iki ülkede görev yapan diplomatik personelin aile üyelerinin işiyle ilgili alanlar dışında Diplomatik ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmelerinden kaynaklanan ayrıcalık ve bağışıklarını muhafaza ederek gelir getirici bir işte çalışma imkânı olacak. Anlaşma hâlihazırda İsviçre'nin ülkemizdeki 14 diplomatik personeli ile İsviçre'de görev yapan 54 misyon mensubumuz olmak üzere toplam 68 kişiyi kapsayacak. İsviçre'de görevli diplomatların aile bireylerinin çalışması esasen mevcut bir ikili anlaşma olmasa dahi (192/121) sayılı Ev Sahibi Ülke Yasası'nın 22'nci maddesi çerçevesinde esas, aslında mümkün olabiliyor. Federal Dışişleri Bakanlığı tarafından verilen diplomatik kart hamili aile üyeleri ile İsviçre'ye ailesinin görevi sebebiyle gelen ve ülkeye girişinde 21 yaşından küçük olan evlenmemiş çocukları belirli koşullar dâhilinde iş piyasasında erişim sağlayabiliyor. Ülkemiz ile İsviçre arasında ikili istihdam anlaşması yürürlüğe girdiğinde ülkemizdeki İsviçreli diplomatların aile bireyleri de çalışabilecek ve anlaşmanın karşılıklılığının sağlanması bakımından faydalı olacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Koç, buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum; Sayın Kıran'a da teşekkür ediyorum.

* (2/2223) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Burada bizim bir, daha önce benzer uluslararası anlaşmalarda koyduğumuz muhalefet şerhleri var. Bunlar Moldova, Estonya ve Hindistan’la yapılan anlaşmalarda koyduğumuz şerhler. Bu çerçevede, bir ilkeyi ifade etmek istiyoruz, o da şu şekilde: Sizin de vurguladığınız gibi, bu getirilen sözleşme büyükelçiliklerde ve başkonsolosluklarda çalışan diplomat ve diğer personelin eş ve çocuklarının ev sahibi ülkede kazanç getirici bir işte çalışmalarını düzenliyor ve ev sahibi ülkenin takdirinden çıkartılıyor bu, değil mi, o anlaşılıyor.

Madde 1/4’teki “kazanç getiren iş” kavramı oldukça muallak burada yani bir öğretmenlik yapabilir, tabii ki yapar, ne bileyim, bir kültür merkezinde çalışabilir ama bir ticari danışmanlık şirketi kurduğu zaman daha farklı olabilir iş. Çünkü buradaki 1961 ve 1963 tarihli Viyana Sözleşmeleri’yle bu kişilere tanınan temel ayrıcalık ve bağışlıkların çalışılan işle bağlantılı şekilde sınırlansa da devam ettiriliyor olması bu ayrıcalıkların demin verdiğim örnekteki gibi istismar edilip edilmemesi konusunu getiriyor yani böyle bir risk yaratıyor.

Daha açık bir ifadeyle, tek bir cümleyle: Yani diplomatik ayrıcalıkların maddi kazanç için bir kiske, örtü olup olmamasından endişe duyuyoruz. Bu yüzden tek cümleyle bu ifademizi kullandık. Bu yapıcı bir eleştiridir, yapıcı bir dikkat çekmedir. Komisyonun takdirine sunuyorum efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE İSVİÇRE FEDERAL KONSEYİ ARASINDA
DİPLOMATİK MİSYON, KONSOLOSLUK VE DAİMİ TEMSİLCİLİK MENSUPLARININ
REFAKATÇİLERİNE İLİŞKİN KAZANÇ GETİRİCİ FAALİYETLER HAKKINDA
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1-(1) 22 Mart 2019 tarihinde Ankara’da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşma’nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2-(1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1)Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2223) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç’ün özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 25 Ekim Cuma günü saat 17.00'ye kadar bize iletmelerini istirham ediyorum.

Toplantıya katılan tüm kurum temsilcilerine ve bu arada Dışışleri Bakan Yardımcımız Sayın Yavuz Selim Kıran'a teşekkürlerimi sunuyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI(Devam)

6.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun 27'nci Dönem performansına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Bu arada, toplantıyı kapatmadan önce 27'nci Dönem Dışışleri Komisyonunun performansı ile ilgili bazı rakamları paylaşacağım. Bugünkü toplantıyla birlikte 13 toplantı gerçekleştirdik. 2 yaz dönemi ve 2 seçim kampanya dönemini ve bir de bütçe ayını düşünürsek aslında Dışışleri Komisyonumuz iyi bir performans göstermiştir. Hepinize o açıdan teşekkür ediyorum.

151 anlaşma havale edildi Komisyonumuza, bunların 90'ını bugün itibarıyla onaylayıp Genel Kurula havale etmiş durumdayız. Genel Kurulda da 15 anlaşma kabul edildi. Ayrıca da 3 brifing imkânı sağlandı Komisyonumuza.

Sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yoksa Dışışleri Komisyonunun 27'nci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı 3'üncü toplantısını kapatıyorum.

Katkılarınızdan ve teşekkürünüzden ötürü hepinize tek tek teşekkür ediyorum, sağ olun.

Kapanma Saati: 13.11

